

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ**
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΠΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΣΕ ΕΝΑ
ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ ΠΩΣ
ΠΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ»

**ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ**

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2020

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΠΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

[ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΣΕ ΕΝΑ
ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ ΠΩΣ
ΠΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ]

**ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ**

Επιβλέπουσα καθηγήτρια
Κα ΚΑΜΠΟΥΡΗ ΜΑΡΙΑ

Μεσολόγγι [2020]

UNIVERSITY OF PATRAS

SCHOOL OF ECONOMICS & BUSINESS

DEPARTMENT OF MANAGEMENT SCIENCE AND
TECHNOLOGY

**FORMER DEPARTMENT OF BUSINESS
ADMINISTRATION AT MESSOLONGHI**

THESIS

[CASE STUDY IN A SPECIFIC COOPERATION
HOW MUCH OPERATES]

Gianouli Vasiliki

Papatheodorou Aikaterini

Mesolonghi [2020]

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η διπλωτική μας εργασία μελετά την περίπτωση ενός συγκεκριμένου συνεταιρισμού, του Αγροτικού Συνεταιρισμού Καλαβρύτων, και την πορεία της λειτουργίας του.

Στο κεφάλαιο 1: «εισαγωγικές έννοιες» προτάσσονται οι οικονομικοί οργανισμοί, οι εταιρείες του εμπορικού νόμου, τα χαρακτηριστικά εταιρικής συμβάσης, τα κύρια χαρακτηριστικά των εμπορικών εταιρειών, η νομική και εμπορική εκπροσώπηση των εταιρειών, η αρχή της «σταθερότητας κεφαλαίου» των εμπορικών εταιρειών, οι διακρίσεις των εμπορικών εταιρειών και οι αντιθέσεις - προτερήματα - μειονεκτήματα των εταιρικών τύπων.

Στο 2^ο κεφάλαιο τα: «κύρια χαρακτηριστικά συνεταιρισμών» παρατίθενται η ιστορική αναδρομή, τα χαρακτηριστικά και οι διακρίσεις των συνεταιρισμών, η νομική προσωπικότητα και οι διαφορές του συνεταιρισμού από άλλες εταιρικές μορφές, οι διεργασίες ίδρυσης συνεταιρισμού, οι υποχρεώσεις των μελών αλλά και τα δικαιώματά τους- συνεταιρική μερίδα όπως και τα όργανα διοίκησης των συνεταιρισμών - έλεγχος - εποπτεία (γενική συνέλευση, διοικητικό συμβούλιο, εποπτικό συμβούλιο, κρατική εποπτεία).

Στο 3^ο κεφάλαιο: «οικονομική διαχείριση συνεταιρισμών» παρουσιάζονται ο διαχειριστικός λογιστικός και οικονομικός έλεγχος, η οικονομική διαχείριση, τα τηρούμενα βιβλία, η φορολόγηση - Φ.Π.Α., οι συγχωνεύσεις - μετατροπές συνεταιρισμών, η πτώχευση συνεταιρισμών και η λύση - εκκαθάριση συνεταιρισμού.

Το θέμα του 4^{ου} κεφαλαίου είναι η: «μελέτη περίπτωσης του Αγροτικού γαλακτοκομικού συνεταιρισμού Καλαβρύτων» και επισημαίνονται η ιστορία του συνεταιρισμού, οι πιστοποιήσεις του συνεταιρισμού Καλαβρύτων, τα προϊόντα του συνεταιρισμού Καλαβρύτων (φέτα Π.Ο.Π. Καλαβρύτων, γίδινο τυρί, βούτυρο, μυζήθρα ξηρή, γάλα, γιαούρτι πρόβειο, ανθότυρος, αφίρι), οι εγκαταστάσεις (εργοστάσιο παραγωγής προϊόντων, χημικό & μικροβιολογικό εργαστήριο, μονάδα βιολογικού καθαρισμού, μονάδα παραγωγής πρωτεΐνης, μονάδα ωρίμανσης - ψύξης, συγκρότημα αποθήκευσης & παραγωγής μιγμάτων ζωοτροφών, κεντρικά γραφεία συνεταιρισμού), και η κοινωνική ευθύνη (εταιρική ευθύνη προς το περιβάλλον, εταιρική ευθύνη προς τους δημότες).

Στο 5^ο κεφάλαιο τα: «οικονομικά στοιχεία συνεταιρισμού Καλαβρύτων» καταγράφονται η οικονομική διάσταση του συνεταιρισμού Καλαβρύτων, ο κύκλος εργασιών

του συνεταιρισμού, τα μικτά κέρδη του συνεταιρισμού, τα κέρδη πριν και μετά την επιβολή φόρου του συνεταιρισμού, και τέλος τα ίδια κεφάλαια του συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

Στο 6^ο κεφάλαιο καταγράφονται τα «συμπεράσματα» προτάσσοντας τα βασικά στοιχεία της πτυχιακής εργασίας,

ABSTRACT

The topic of this thesis is related to the study of a particular cooperative - in our case of the Kalavryta Agricultural Cooperative - and how it works.

In Chapter 1, the «introductory concepts» are introduced by economic organizations, commercial law firms, corporate contract characteristics, main features of commercial companies, legal personality and commercialization of companies - consequences of acquisition, the principle of acquisition. «Capital stability» of commercial companies, discrimination of commercial companies and opposites - advantages - disadvantages of corporate types.

Chapter 2: The «main characteristics of cooperatives» lists the historical background, characteristics and distinctions of cooperatives, the legal personality and differences of the cooperative from other corporate forms, the processes of founding a corporation, the rights and obligations of members - cooperative part and finally the bodies of cooperative management - control - supervision (general meeting, board of directors, supervisory board, state supervision).

The subject of Chapter 3 is: «financial management of cooperatives» and records management accounting and financial control, financial management, registers, taxation - VAT, mergers - conversion of cooperatives, bankruptcy of cooperatives and the solution - liquidation of a cooperative.

The topic of chapter 4 is: «case study of the Kalavryta Agricultural Dairy Cooperative» and the history of the cooperative, the certifications of the Kalavryta cooperative, the products of the Kalavryta cooperative (PDO Kalavryta “feta” cheese, goat cheese, dry myzithra cheese, milk, sheep’s yogurt, “anthotyri” cheese, afiri cheese), facilities (plant production, chemical & microbiological laboratory, biological treatment plant, protein production plant, ripening-cooling plant, storage complex & etc. productions feed mixtures, central cooperative agencies), and social responsibility (corporate environmental responsibility, corporate responsibility towards the citizens).

Chapter 5: «Kalavryta cooperative financial data» lists the financial dimension of the Kalavryta cooperative, the turnover of the cooperative, the gross profit of the cooperative, the profits of the corporation's profits, the profits after taxes of the cooperative and finally equity. of the Kalavryta cooperative.

The 6th and final chapter presents the «conclusions» by proposing the basic elements of the thesis.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	v
ABSTRACT	7
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	9
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ – ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΣΧΗΜΑΤΩΝ - ΕΙΚΟΝΩΝ.....	12
ΠΙΝΑΚΕΣ.....	12
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ.....	12
ΣΧΗΜΑΤΑ	12
ΕΙΚΟΝΕΣ.....	13
1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ»	14
1.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	14
1.2 ΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ	17
1.3 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	19
1.4 ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	21
1.5 Η νομική προσωπικότητα και η εμπορικότητα των εταιρειών - Συνέπειες από την απόκτηση	23
1.6 Αρχή της «σταθερότητας κεφαλαίου» των Ε. Ε.	25
2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ».....	26
2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	26
2.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ.....	27
2.3 ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΟΡΦΕΣ.....	32
2.4 ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ.....	32
2.5 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ - ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ.....	35
2.6 ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ - ΕΛΕΓΧΟΣ - ΕΠΟΠΤΕΙΑ ..	39
2.6.1 Γενική Συνέλευση	39

2.6.2	Διοικητικό Συμβούλιο	42
2.6.3	Εποπτικό Συμβούλιο	43
2.6.4	Κρατική εποπτεία	44
3	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ»	46
3.1	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	46
3.2	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	46
3.3	ΤΗΡΟΥΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ	47
3.4	ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ - Φ.Π.Α.	48
3.5	ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	51
3.6	ΠΤΩΧΕΥΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	52
3.7	ΛΥΣΗ - ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ	52
4	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ»	53
4.1	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ	53
4.2	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	54
4.3	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	55
4.3.1	Φέτα Π.Ο.Π. Καλαβρύτων	55
4.3.2	Γίδινο Τυρί	55
4.3.3	Βούτυρο	55
4.3.4	Μυζήθρα Ξηρή	55
4.3.5	Γάλα	55
4.3.6	Γιαούρτι Πρόβειο	56
4.3.7	Ανθότυρος	56
4.3.8	Αφίρι	56
4.4	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	56
4.4.1	Εργοστάσιο Παραγωγής Προϊόντων	56

4.4.2	Χημικό & Μικροβιολογικό Εργαστήριο.....	57
4.4.3	Μονάδα Βιολογικού Καθαρισμού.....	58
4.4.4	Μονάδα Παραγωγής Πρωτεΐνης	58
4.4.5	Μονάδα Ωρίμανσης - Ψύξης.....	59
4.4.6	Συγκρότημα Αποθήκευσης & Παραγωγής Μιγμάτων Ζωοτροφών	59
4.4.7	Κεντρικά Γραφεία Συνεταιρισμού	60
4.5	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	60
4.5.1	Εταιρική ευθύνη προς το περιβάλλον	60
5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ» ...	62
5.1	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ.....	62
5.2	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	62
5.3	ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	64
5.4	ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ.....	65
5.5	ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	66
5.6	ΪΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	67
6	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	69
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	72
	Πνευματικά δικαιώματα.....	74

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ – ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΣΧΗΜΑΤΩΝ - ΕΙΚΟΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 2.1: Τα όργανα διοίκησης των Συνεταιρισμών.	44
Πίνακας 5.1: Κύκλος εργασιών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.	63
Πίνακας 5.2: Μικτά κέρδη του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.....	64
Πίνακας 5.3: Κέρδη προ φόρων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.	65
Πίνακας 5.4: Κέρδη μετά από φόρους του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.....	66
Πίνακας 5.5: Ίδια κεφάλαια του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.....	67

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Διάγραμμα 5.1: Κύκλος εργασιών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.....	63
Διάγραμμα 5.2: Μικτά κέρδη του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.	64
Διάγραμμα 5.3: Κέρδη προ φόρων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.	65
Διάγραμμα 5.3: Κέρδη μετά από φόρους του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.	66
Διάγραμμα 5.5: Ίδια κεφάλαια του του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.....	68

ΣΧΗΜΑΤΑ

Σχήμα 1.1: Αιτίες (υποκειμενικές ή αντικειμενικές) που μπορούν να οδηγήσουν το άτομο σε συνεργασία με άλλους.....	14
Σχήμα 1.2: Με βάση τον Α.Κ. ενώσεις προσώπων που θεωρούνται εταιρείες.	17
Σχήμα 1.3: Με βάση τον Α.Κ. ενώσεις προσώπων που θεωρούνται εταιρείες.	18
Σχήμα 2.1: Με βάση τον Α.Κ. ενώσεις προσώπων που θεωρούνται εταιρείες.	27
Σχήμα 2.2: Συνεταιριστικές Αρχές.....	28
Σχήμα 2.3: Τα κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα των Συνεταιρισμών.	29
Σχήμα 2.4: Διάκριση με βάση τον σκοπό των Συνεταιρισμών.	30
Σχήμα 2.5: Διάκριση με βάση την ιδιότητα (κύριο επάγγελμα) των Συνεταιρισμών.....	31
Σχήμα 2.6: Στοιχεία καταστατικό Συνεταιρισμού.	34
Σχήμα 2.7: Δικαιώματα και υποχρεώσεις του καταστατικού Συνεταιρισμού.	36
Σχήμα 2.8: Δικαιώματα μέλους Συνεταιρισμού.....	36
Σχήμα 2.9: Αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης Συνεταιρισμού.....	40
Σχήμα 3.1: Τήρηση βιβλίων συνεταιρισμών.....	48
Σχήμα 3.2: Προσφυγή για γνωμοδότηση πτώχευσης Συνεταιρισμού.....	52
Σχήμα 5.1: Οικονομικά στοιχεία χρηματοοικονομικών καταστάσεων.	62

Σχήμα 5.2: Ίδια κεφάλαια» ή «Καθαρή Θέση» μιας επιχείρησης. 67

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 4.1: Εργοστάσιο παραγωγής τυροκομικών προϊόντων.....	53
Εικόνα 4.2: Πιστοποιητικό Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων (ΕΛΟΤ EN ISO 22000:2005).	54
Εικόνα 4.3: Άποψη του Εργοστασίου Παραγωγής Προϊόντων του Συνεταιρισμού.....	57
Εικόνα 4.4: Χημικό & Μικροβιολογικό Εργαστήριο.	57
Εικόνα 4.5:Μονάδα Βιολογικού Καθαρισμού.....	58
Εικόνα 4.6:Μονάδα Παραγωγής Πρωτεΐνης.....	58
Εικόνα 4.7:Μονάδα Ωρίμανσης - Ψύξης.	59
Εικόνα 4.8: Συγκρότημα Αποθήκευσης & Παραγωγής Μιγμάτων Ζωοτροφών.....	59
Εικόνα 4.9: Κεντρικά Γραφεία Συνεταιρισμού και κατάστημα Λιανικής Πώλησης στα Καλάβρυτα.	60
Εικόνα 4.10: Φωτοβολταϊκά στις ταράτσες των εγκαταστάσεων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.....	61

1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ»

1.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Η επιχειρηματική δραστηριότητα ασκείται στα πλαίσια της προσπάθειας επίτευξης οικονομικών οφελών. Στην περίπτωση που ένα άτομο ή «φυσικό πρόσωπο» όπως ονομάζεται ιδρύσει επιχείρηση αυτή ονομάζεται «ατομική». Υπάρχουν όμως περιπτώσεις που για αντικειμενικούς ή υποκειμενικούς λόγους οι προσπάθειες ή οι δυνάμεις ενός μόνο ατόμου δεν του δίνουν τη δυνατότητα να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του εγχειρήματος. Ως αιτίες (υποκειμενικές ή αντικειμενικές) που μπορούν να οδηγήσουν το άτομο σε συνεργασία με άλλους αναφέρονται (Σχήμα 1.1) (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

1. Η αδυναμία:

- Συγκέντρωσης του απαιτούμενου κεφαλαίου
- Ανταπόκρισης στις απαιτήσεις της διοίκησης - διαχείρισης της επιχείρησης λόγω έλλειψης γνώσεων ή δεξιοτήτων που απαιτούνται.

2. Η ύπαρξη υψηλού κινδύνου «ρίσκου» με την ανάληψη του έργου, που τα άτομα επιδιώκουν να μειώσουν ή να επιμερίσουν.

3. Η ύπαρξη άλλων αιτίων όπως για παράδειγμα:

- Αναγκαστικές νομικές διατάξεις
- Αναγκαστική συμμετοχή από μεταβίβαση οικογενειακής επιχείρησης από τον πατέρα στα τέκνα.

Σχήμα 1.1: Αιτίες (υποκειμενικές ή αντικειμενικές) που μπορούν να οδηγήσουν το άτομο σε συνεργασία με άλλους.

Πηγή: (Σαρσέντης & Παπαναστασάτος, 2008).

Αυτό που το ξεχωριστό άτομο δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να επιτύχει από μόνο του μπορεί να επιτευχθεί με τη συνένωση ικανοτήτων προσπαθειών και μέσων δύο ή και

περισσότερων ατόμων. Έτσι προέκυψε η ανάγκη δημιουργίας ενός θεσμικού πλαισίου, σε μια οργανωμένη οικονομία, το οποίο να επιτρέπει αλλά και να διευκολύνει σε περισσότερα από ένα πρόσωπα να συνενώσουν τις δυνάμεις και τις προσπάθειές του σε έναν όμοιο στόχο ο οποίος, σε ό, τι αφορά το παρόν εγχειρίδιο, είναι κυρίως η επιδίωξη του κέρδους (Σαρσέντης & Παπαναστασάτος, 2008).

Τα πλεονεκτήματα που προσδοκούν τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε εταιρείες είναι (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

- Η δυνατότητα συγκέντρωσης μεγαλύτερου κεφαλαίου μέσω των συνεργασιών.
- Η ένωση προσπαθειών και δυνατοτήτων ή η εναρμόνιση συμπεριφορών με κοινό στόχο.
- Η δυνατότητα για περιορισμό ή κατάτμηση των κινδύνων ώστε να μη χρειάζεται να απορροφηθεί όλη η εργασιακή ή περιουσιακή δυνατότητα των μελών.
- Η αύξηση της αποτελεσματικότητας και μέσω των δυνατοτήτων καταμερισμού του έργου σε μέλη που διαθέτουν σε υψηλότερο βαθμό τις απαιτούμενες δεξιότητες και γνώσεις.
- Ο πληροφοριακός ορθολογισμός μέσω της αμοιβαίας ενημέρωσης δυνατότητα αύξησης της αποτελεσματικότητας στο σχεδιασμό και την λήψη αποφάσεων.
- Η ενδοτική κοινωνία κινδύνων ώστε προσωπικά περιστατικά του κάθε μέλους όπως ασθένεια, αδιαφορία ή και θάνατος να μην οδηγούν οπωσδήποτε στην αποτυχία του όλου εγχειρήματος με την έννοια ότι το τυχόν κενό που παρουσιάζεται μπορεί να καλυφθεί από τα άλλα μέλη.
- Η δημιουργία του «δεύτερου» πλούτου με βάση το οποίο οι εταιρείες και συγκεκριμένα όσες από αυτές διαθέτουν νομική προσωπικότητα αποκτούν την κυριότητα πάνω σε υλικά αγαθά και έννομες σχέσεις που ανήκαν στα μέλη και τα οποία γίνονται πλέον δικαιούχοι συμμετοχής στην εταιρεία. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα η εκποίηση των υλικών αγαθών να μην είναι απαραίτητη για την εκποίηση των έννομων σχέσεων συμμετοχής και το αντίστροφο. Επιτρέπεται με τον τρόπο αυτό η συμμετοχή σε πρόσωπα που δεν μπορούν ή δεν επιθυμούν την κατοχή υλικού πλούτου.

Υπάρχουν όμως και κίνδυνοι που προέρχονται κυρίως από την ανεξέλεγκτη δράση των διοικήσεων των κεφαλαιουχικών κυρίως εταιρειών και αυτοί οι κίνδυνοι μπορούν να διακριθούν σε κινδύνους που αφορούν (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

- ✓ Τα μέλη των εταιρειών σε περίπτωση που δεν κατέχουν σημαντικό μέρος εκπροσώπησης στο κεφάλαιο με συνέπεια την αδυναμία λήψης πληροφόρησης και άσκησης ελέγχου.

- ✓ Το κοινωνικό σύνολο το οποίο μπορεί να υποστεί αρνητικές συνέπειες λόγω των δυνατοτήτων συγκέντρωσης μεγάλου κεφαλαίου, γιγάντωσης της οικονομικής μονάδας και αύξησης της δυνατότητας επέμβασης στο πολιτικό και κοινωνικό γίγνεσθαι και περιορισμού των δυνατοτήτων άσκησης ελέγχου στη δράση της.

Οι αρχές της εταιρικής συνεργασίας απαντώνται στην Αρχαία Ελλάδα παρά το γεγονός ότι οργανωμένη αντιμετώπιση τέτοιων θεσμών εμφανίζεται με βάση το Ρωμαϊκό Δίκαιο. Η εταιρία στην περίπτωση αυτή αντιμετωπίζονταν σαν προσωποπαγής ενοχική σχέση και στηριζόταν στην καλή πίστη έχοντας σαν προϋπόθεση την εταιρική πρόθεση (*affectio societatis*)¹.

Η ανάπτυξη συγκεκριμένων μορφών εταιρικής δράσης και η θέσπιση αντίστοιχων νομικών ρυθμίσεων εμφανίζεται την περίοδο του Μεσαίωνα. Τον 14^ο αιώνα εμφανίζεται η *commenda*, μια από τις πρώτες μορφές εταιρίας που ρύθμιζε σχέσεις μεταξύ πλοιοκτήτη και φορτωτή και της Τράπεζας του Αγ. Γεωργίου. Η οικονομική ανάπτυξη και η ανάγκη οργανωμένης αντιμετώπισης οδήγησε στην ανάγκη διαφόρων ρυθμίσεων που αφορούσαν τις εμπορικές σχέσεις. Η πρώτη συστηματοποιημένη προσπάθεια γίνεται στην Γαλλία με την εμφάνιση του Δικαίου των Εμπορικών Συναλλαγών. Οι ίδιες ανάγκες οδήγησαν και άλλες χώρες στην θέσπιση διατάξεων και δημιουργία αντίστοιχων ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της εταιρικής δράσης ενώ στην Ελλάδα για πρώτη φορά τον Ιανουάριο 1822 γίνεται η εισαγωγή του Γαλλικού Εμπορικού Κώδικα που αποφασίστηκε από την Πρώτη Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου. Δόθηκε λοιπόν η δυνατότητα με την δημιουργία του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για τη δημιουργία «εταιρειών» κυρίως προσωπικών και Α.Ε. Το 1914 εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις για σωματεία και συνεταιρισμούς και η Εταιρεία Περιορισμένη Ευθύνη το 1955. Το 1918 γίνονται ρυθμίσεις που αφορούν την Ανώνυμη Εταιρεία (Λιάπης, 2008).

Με βάση λοιπόν τα παραπάνω εταιρεία ονομάζεται η σύμβαση (συμφωνία) μεταξύ δύο ή περισσοτέρων προσώπων.

Με βάση τον Α.Κ. η εταιρεία είναι μια πράξη με καθεστώς ιδιωτικού δικαίου στην οποία οι επιθυμίες των προσώπων που συμμετέχουν έχουν κοινή κατεύθυνση σε αντίθεση με δικαιοπραξίες που επιδιώκεται η συμφωνία σε αντίθετης κατεύθυνσης συμφέροντα.

---

¹ Η αστική εταιρεία ρυθμιζόταν μεν στο Ρωμαϊκό δίκαιο όμως δεν υπήρχε διαφοροποιημένη εμπορική προσωπική εταιρεία. Το δίκαιο ήταν εθιμικό μέχρι την Γαλλική κωδικοποίηση το 1673.

Με βάση τον Α.Κ. εταιρείες με την διευρυμένη έννοια του όρου, ως ενώσεις προσώπων, είναι (Σχήμα 1.2) (Λιάπης, 2008):

- Το Σωματείο που επιδιώκει πάντοτε σκοπό που δεν έχει στόχο το κέρδος.
- Η Επιτροπή Εράνων με στόχο τη συγκέντρωση χρηματικών ποσών με εράνους, εορτές ή άλλες παρόμοιες δράσεις.
- Η Εταιρεία Αστικού Δικαίου. Σε ό, τι αφορά τον οικονομικό τομέα, συνήθως, ο σκοπός της εταιρείας στην περίπτωση αυτή είναι η επιβολή συγκεκριμένης συμπεριφοράς στα μέλη της με στόχο τον περιορισμό του ανταγωνισμού μεταξύ τους.
- Οι εταιρείες του Εμπορικού Δικαίου (ονομάζονται συνήθως «Εμπορικές Εταιρείες»).

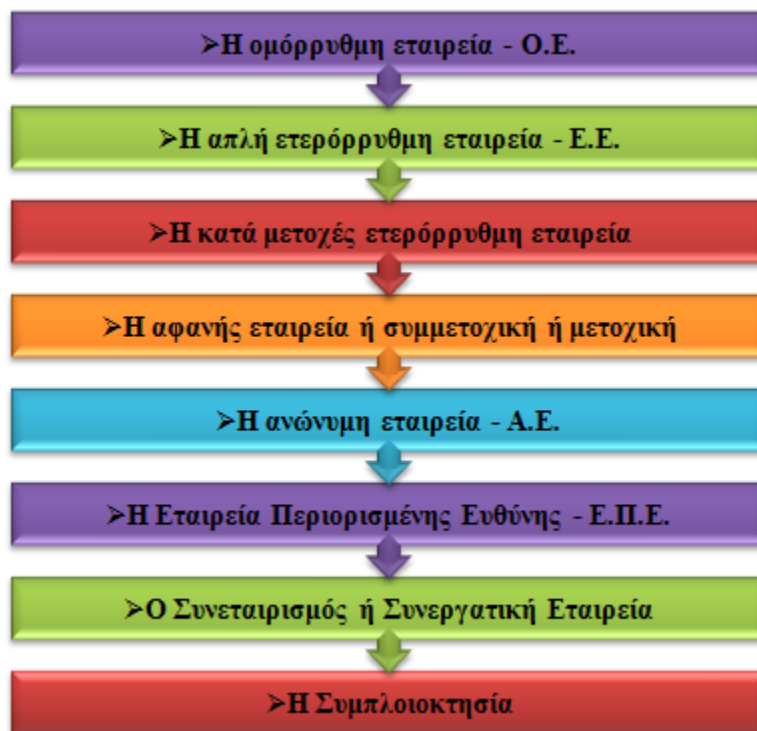

Σχήμα 1.2: Με βάση τον Α.Κ. ενώσεις προσώπων που θεωρούνται εταιρείες.

Πηγή: (Λιάπης, 2008).

1.2 ΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το καθεστώς των εμπορικών εταιρειών ρυθμίζεται από το Ελληνικό Εμπορικό Δίκαιο. Οι εταιρείες αυτές είναι (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006) (Σχήμα 1.3):

Σχήμα 1.3: Με βάση τον Α.Κ. ενώσεις προσώπων που θεωρούνται εταιρείες.

Πηγή: (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006).

Εκτός των παραπάνω οι οποίες ρητά αναφέρονται στον εμπορικό νόμο υπάρχουν ρυθμίσεις και για περιπτώσεις εταιρικής δράσης όπως η «Κοινοπραξία» όπου πρόσωπα συνενώνουν τις δυνάμεις τους για την ανάληψη εκτέλεσης ενός συγκεκριμένου έργου και η εταιρεία διαρκεί μέχρι την ολοκλήρωσή του και διατάξεις για τη «Ναυτική Εταιρεία».

Ρυθμίσεις υπάρχουν επίσης και για ειδικές περιπτώσεις αστικών εταιρειών όπως οι «Δικηγορικές εταιρείες», οι «Συμβολαιογραφικές Εταιρείες» και για τύπους εταιρικής δράσης όπως οι «Ιδιότυπες Μεταφορικές Εταιρείες - Ι.Μ.Ε.».

Σε ό, τι αφορά δε οικονομικές ενώσεις και νεότερους θεσμούς πρέπει να αναφερθούν οι «εταιρείες επενδύσεως κεφαλαίων» ή «Εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου», οι «Εταιρείες Ελέγχου» καθώς και ο θεσμός της «Ευρωπαϊκής Εταιρείας».

Στο Αγγλοαμερικανικό Δίκαιο με τον όρο unlimited companies εμφανίζονται οι περιπτώσεις εταιρειών στις οποίες ενώ το κεφάλαιο διαιρείται σε μετοχές, η ευθύνη των

μετόχων παραμένει απεριόριστη και δεν υπάρχει ακριβές αντίστοιχο στην Ελληνική νομοθεσία (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006).

1.3 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Ο Αστικός Κώδικας και ο Εμπορικός Νόμος καθορίζουν τις ρυθμίσεις και το συνολικό θεσμικό πλαίσιο, ενώ συμπληρωματικές διατάξεις υπάρχουν και σε άλλους νεότερους νόμους.

Η εταιρεία αποτελεί «σύμβαση» και για το λόγο αυτό ως κύριες προϋποθέσεις - γενικούς όρους για την έγκυρη σύσταση εταιρείας αναφέρονται (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

- Η ικανότητα των μελών για τη συμμετοχή τους στην εμπορική εταιρεία. Το είδος της ικανότητας που χρειάζεται εξαρτάται από την εταιρεία και την έκταση της ευθύνης του μέλους, αυτή δε αφορά την ύπαρξη ικανότητας για δικαιοπραξία αλλά και την ικανότητα της απόκτησης στην περίπτωση που αυτό απαιτείται (ιδιαίτερα στις προσωπικές και τις μεικτές) της εμπορικής ιδιότητας. Πρέπει να έχει συμπληρωθεί το 18^ο έτος, να μη έχει τεθεί σε νόμιμη ή δικαστική απαγόρευση.
- Η βεβαίωση βούλησης.
- Η συνομολόγηση δήλωσης και βούλησης.
- Το σύννομο περιεχόμενο.
- Η πρόταση και αποδοχή.
- Ο απαιτούμενος τύπος.
- Η απαλλαγή ελαττωμάτων.
- Η ύπαρξη του ελάχιστου προβλεπόμενου αριθμού μελών. Κατά κανόνα ισχύει η απαίτηση για την ύπαρξη δύο τουλάχιστον μελών κατά τη σύσταση και σε όλη τη διάρκεια. Υπάρχουν όμως και απαιτήσεις για ύπαρξη περισσότερων όπως στην περίπτωση του Αγροτικού Συνεταιρισμού όπου απαιτούνται τουλάχιστον επτά (7) πρόσωπα ή και ενός προσώπου όπως η περίπτωση της «Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.».
- Η ύπαρξη εγκρίσεων για την ίδρυση από τη διοίκηση στην περίπτωση που απαιτείται όπως για παράδειγμα η έγκριση του καταστατικού και λειτουργίας που απαιτείται να υπάρχει από την οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση για την ανώνυμη εταιρεία.
- Να μην εμπίπτει η ίδρυση σε ειδικούς περιορισμούς που αφορούν το αντικείμενο άσκησης δραστηριότητας (για παράδειγμα εμπορία αρχαιοτήτων) και να μη υπάρχει το

ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του εμπόρου στα μέλη όταν απαιτείται η απόκτηση αυτής της ιδιότητας.

- Η τήρηση των προβλεπόμενων νόμιμων διαδικασιών κατά τη σύσταση.
- Η πλήρωση ειδικών όρων όπως:
  - Ύπαρξη κοινών εισφορών οι οποίες καταβάλλονται είτε άμεσα με τη σύσταση είτε μεταγενέστερα. Σε ορισμένους τύπους εταιρειών προβλέπεται η καταβολή κατά τη σύσταση ελάχιστου ύψους κεφαλαίου όπως στην Α.Ε. (60.000 €) και στην Ε.Π.Ε. (18.000 €) και προσδιορίζει το χρόνο σε περίπτωση τμηματικής καταβολής για την Α.Ε. Οι εισφορές είναι σε χρήμα (μετρητά, επιταγές, ληγμένα τοκομερίδια), σε είδος (ακίνητα, κινητά) ή και εισφορές εργασίας πνευματικής ή χειρωνακτικής που αφορά κυρίως τις προσωπικές εταιρείες.
  - Συμμέτοχη όλων των εταίρων στα αποτελέσματα (κέρδη-ζημιές). Αποκλεισμός εταίρου από τα κέρδη ενώ συμμετέχει στις ζημιές δεν είναι σύννομος και τέτοιου είδους ρήτρα στη σύμβαση που ονομάζεται «λεόντειος εταιρεία». Είναι δυνατόν όμως να υπάρξουν ειδικές προβλέψεις που αφορούν το ποσοστό συμμετοχής στα κέρδη. Στις αμιγώς κεφαλαιουχικές εταιρείες η συμμετοχή στα κέρδη και τις ζημιές ακολουθεί υποχρεωτικά την αναλογία συμμετοχής στο κεφάλαιο.
  - Πρόθεση εταιρικής συνεργασίας ώστε να χαρακτηριστεί ως εταιρική σχέση το είδος της συνεργασίας. Ο χαρακτηρισμός μπορεί πολλές φορές να παρουσιάζει δυσκολίες.
  - Έγγραφο κατάρτιση της σύμβασης για τις εταιρείες που έχουν νομική προσωπικότητα. Το είδος του εγγράφου εξαρτάται από τον τύπο της εταιρείας και μπορεί να απαιτείται η κατάρτιση συμβολαιογραφικού εγγράφου ή να αρκεί ένα ιδιωτικό έγγραφο όπως στην περίπτωση των προσωπικών εταιρειών.
  - Τήρηση των κανόνων δημοσιότητας που διαφέρουν ανάλογα με τον εταιρικό τύπο και ενώ στις προσωπικές εταιρείες είναι αρκετή η περίληψη του καταστατικού στο πρωτοδικείο της περιοχής λειτουργίας της επιχείρησης σε χρονικό διάστημα 15 ημέρων (σε περίπτωση υποκαταστημάτων και στα πρωτοδικεία που υπάρχουν τα υποκαταστήματα), στις Α.Ε. και στις Ε.Π.Ε. δημοσιεύεται το καταστατικό στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όσον αφορά τις Α.Ε. δημοσιεύεται η απόφαση του Νομάρχη με την οποία εγκρίνει το καταστατικό και χορηγεί την άδεια λειτουργίας ενώ για τις Ε.Π.Ε. ένα αντίγραφο του καταστατικού παραδίδεται στον Γραμματέα Πρωτοδικείου της έδρας εντός ενός μηνός. Σε περίπτωση που δεν δημοσιευθεί το καταστατικό επέρχεται η ακυρότητα της εταιρείας. Μια

ακυρότητα όμως που μόνον άλλοι μπορούν να επικαλεστούν σε αντιπαράθεση με τους εταίρους που δεν μπορούν να το πραγματοποιήσουν αυτό έναντι των τρίτων. Δεν μπορούν δηλαδή οι εταίροι να επικαλεστούν την ανυπαρξία της εταιρείας, έναντι τρίτων, λόγω έλλειψης τήρησης κανόνων δημοσιότητας.

1.4 ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Οι εταιρείες παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις που οφείλονται στην ποικιλία των τύπων και τις διαφορές στην έκταση και το είδος της ευθύνης των μελών τους. Ως κύρια χαρακτηριστικά των εταιρειών αναφέρονται (Σαρσέντης & Παπαναστασάτος, 2008), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

- **«Η ομόρρυθμη εταιρεία - Ο.Ε.»** στην οποία τα άτομα ευθύνονται:
  - Προσωπικά, δηλαδή ο εταίρος θεωρείται πρωτοφειλέτης και όχι εγγυητής.
  - Απεριόριστα, όχι με ένα ορισμένο ποσό αλλά με το σύνολο της περιουσίας του.
  - Εις ολόκληρον.

Στην επωνυμία της εμφανίζεται το όνομα ενός τουλάχιστον εταίρου με πιθανή την επαύξηση και άλλων λέξεων σχετικών με το είδος της επιχείρησης όπως η λέξη & ΣΙΑ (συντροφιά).

- **«Η απλή ετερόρρυθμη εταιρεία - Ε.Ε.»** που το κύριο χαρακτηριστικό της οποίας είναι η ύπαρξη ενός τουλάχιστον ομόρρυθμου εταίρου με υποχρεώσεις αντίστοιχες με αυτές που προαναφέρθηκαν και ενός τουλάχιστον ετερόρρυθμου εταίρου. Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν γίνεται διαχειριστής. Στην επωνυμία της υπάρχει το όνομα ενός ομόρρυθμου εταίρου με πιθανή την ύπαρξη και άλλων λέξεων σχετικών με τον τύπο της επιχείρησης, όπως «& ΣΙΑ» (συντροφιά).
- **«Η κατά μετοχές ετερόρρυθμη εταιρεία»** που το κύριο χαρακτηριστικό της όπως και στην απλή ετερόρρυθμη είναι η ύπαρξη ενός τουλάχιστον ή και περισσότερων ομόρρυθμων εταίρων και ενός τουλάχιστον ή και περισσότερων ετερόρρυθμων εταίρων. Διαφέρει από την απλή στο γεγονός της έκδοσης ονομαστικών μετοχών.
- **«Η αφανής εταιρεία (ή αλλιώς συμμετοχική ή μετοχική)»** η οποία δεν διαθέτει νομική προσωπικότητα και υφίσταται για τις μεταξύ των εταίρων σχέσεις. Έναντι τρίτων η συναλλαγή γίνεται στο όνομα των εταίρων οι οποίοι διατηρούν την ατομικότητά τους.
- **«Η ανώνυμη εταιρεία - Α.Ε.»** με κύριο χαρακτηριστικό την περιορισμένη ευθύνη τους μέχρι του ποσού που ανέλαβαν να εισφέρουν στην εταιρεία. Το κεφάλαιο αποτελείται

από ίσα τμήματα, τις μετοχές στα οποία αντιστοιχεί μία εταιρική ιδιότητα η οποία μπορεί να ενσωματωθεί σε τίτλο-αξιογράφο που φέρει το ίδιο όνομα «μετοχή». Ο τίτλος μεταβιβάζεται εύκολα και ο κάτοχος της αποκτά αυτόματα την ιδιότητα του εταίρου (μετόχου).

- **«Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης - Ε.Π.Ε.»** με γνώρισμά της την περιορισμένη ευθύνη των μελών της. Διαφέρει όμως με την «Ανώνυμη Εταιρεία» λόγω του γεγονότος ότι η εταιρική ιδιότητα δεν επιτρέπεται να ενσωματωθεί σε τίτλο-αξιογράφο.
- **«Ο Συνεταιρισμός ή Συνεργατική Εταιρεία»** εμπνευσμένος κυρίως από τους Άγγλους και Γερμανούς θεωρητικούς και πρακτικούς του 19^{ου} αιώνα. Διακρίνονται με βάση τον σκοπό τους σε καταναλωτικούς, παραγωγικούς, σε αστικούς ή γεωργικούς με βάση τη βαθμίδα τους σε πρωτοβάθμιους - δευτεροβάθμιους - τριτοβάθμιους και με βάση την έκταση της ευθύνης σε απεριόριστης ή περιορισμένης ευθύνης. Κύρια χαρακτηριστικά τους είναι:
  - Το μεταβλητό του αριθμού των μελών που σε συνδυασμό με τη δυνατότητα του εταίρου που αποχωρεί να αναλάβει τη μερίδα του οδηγεί στο μεταβλητό του κεφαλαίου.
  - Τις ιδιομορφίες σε σχέση με το σκοπό που επιδιώκουν που μπορεί να μη είναι η πραγματοποίηση κέρδους χωρίς αυτό να αποκλείεται.
  - Η Συμπλοιοκτησία.

Εκτός των παραπάνω τα κύρια χαρακτηριστικά που αφορούν περιπτώσεις εταιρικής δράσης όπως η «Κοινοπραξία» που δεν έχει νομική προσωπικότητα και διαρκεί μέχρι την ολοκλήρωσή του έργου για την εκτέλεση του οποίου συστήνεται η «Ναυτική Εταιρεία», μια μορφή ανώνυμης εταιρείας ανεξάρτητη από τις ήδη υπάρχουσες.

Σε ό, τι αφορά δε οικονομικές ενώσεις και νεότερους θεσμούς (Σαρσέντης & Παπαναστασάτος, 2008), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

- **«Εταιρείες επενδύσεως κεφαλαίων ή Εταιρείες επενδύσεων – χαρτοφυλακίου»:** σκοπός τους είναι η εξασφάλιση απόδοσης και διασφάλιση των κεφαλαίων που επενδύουν σε άλλες επιχειρήσεις και τα οποία αποκτούν μέσω έκδοσης μετοχών και ομολογίων.
  - **«Εταιρείες Ελέγχου»:** με σκοπό την απόκτηση ελέγχου επί των επιχειρήσεων των οποίων αποκτούν μετοχές. Διακρίνονται σε: αμιγείς (pure holding) οι οποίες δεν ασκούν παραγωγική (με την ευρεία έννοια) δραστηριότητα και μεικτές οι οποίες ασκούν παράλληλα και οι ίδιες παραγωγική δραστηριότητα (παραγωγική,

εμπορική, ή παρέχουν υπηρεσίες). Η επιχείρηση επί της οποίας ασκείται ο έλεγχος ονομάζεται «Θυγατρική Εταιρεία», και η επιχείρηση που ελέγχει «Μητρική εταιρεία». Το ποσοστό συμμετοχής για να αποκτηθεί ο ουσιαστικός έλεγχος εξαρτάται από διάφορους παράγοντες όπως η διασπορά των μετοχών. Από νομικής πλευράς υπάρχουν διαφοροποιήσεις στα δίκαια των διαφόρων κρατών. Για την ελληνική νομοθεσία προβλέπεται ότι για να θεωρηθεί ως εξαρτημένη μια εταιρία η μητρική πρέπει να κατέχει μετοχές μεγαλύτερες από το μισό του καταβεβλημένου κεφαλαίου. Τόσο η θυγατρική όσο και η μητρική διατηρούν πλήρως την αυτοτέλειά τους ως νομικά πρόσωπα.

- ο «**Ευρωπαϊκή Εταιρεία (Societas Europae / SE)**». Σύμφωνα με την οδηγία «(ΕΚ) αριθ. 2157/2001 του Συμβουλίου», έγινε δυνατή από 8/10/2004 η σύσταση Ευρωπαϊκής Εταιρείας στα κράτη μέλη της. Η δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Εταιρείας (Societas Europae) κατά τον κανονισμό, η οποία έχει αυτόνομο νομικό πλαίσιο, και δίνει τη δυνατότητα, στις συστημένες σε διάφορα κράτη μέλη εταιρείες, συγχώνευσης, σύστασης μιας εταιρείας χαρτοφυλακίου (holding) ή κοινή θυγατρική και μετατροπή μιας Ανώνυμης Εταιρείας εθνικού δικαίου με θυγατρικές σε άλλα κράτη-μέλη, χωρίς νομικά και πρακτικά εμπόδια.

1.5 Η νομική προσωπικότητα και η εμπορικότητα των εταιρειών - Συνέπειες από την απόκτηση

Με την σύσταση τους και εφόσον τηρηθούν οι προβλεπόμενες διαδικασίες και πληρούνται οι όροι, οι εταιρείες αποκτούν στοιχεία που προσομοιάζουν με τα στοιχεία που διαθέτει ένα άτομο - φυσικό πρόσωπο. Αποκτούν λοιπόν από νομικής πλευράς προσωπικότητα και για το λόγο αυτό ονομάζεται «νομική προσωπικότητα».

Οι εμπορικές εταιρείες εκτός από την αφανή και την συμπλοιοκτησία είναι νομικά πρόσωπα και αποκτούν την εμπορική ιδιότητα με βάση δύο κριτήρια (Σαρσέντης & Παπαναστασάτος, 2008), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

- 1ο.** Το «ουσιαστικό» βάσει του οποίου επιτυγχάνεται η εμπορική ιδιότητα σε περίπτωση που ενεργούν εμπορικές πράξεις «...κατά σύνηθες επάγγελμα» και στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι Ο.Ε. και η Ε.Ε.
- 2ο.** Το «τυπικό» με βάση το οποίο χαρακτηρίζονται ως έμποροι ανεξάρτητα από το ουσιαστικό μέρος.

Ως συνέπειες της απόκτησης νομικής προσωπικότητας η εταιρεία:

- Είναι πρόσωπο νέο, ανεξάρτητο από τα υπάρχοντα μέλη και εκπροσωπείται από τους νόμιμους διαχειριστές της.
- Έχει ικανότητα δικαιοπραξίας και φέρει δικαιώματα και υποχρεώσεις.
- Διαθέτει περιουσία, αυτοτελή και ανεξάρτητη από αυτή των μελών της και, κατά κανόνα, οι έχοντες απαίτηση από τα μέλη δεν αποκτούν δικαίωμα επί της περιουσίας του νομικού προσώπου. Οι εταίροι δεν είναι συγκύριοι της περιουσίας της εταιρείας, έχουν απλώς δικαιώματα σε αυτήν.
- Διαθέτει δική της ονομασία – «επωνυμία» με την οποία συναλλάσσεται με τρίτους αλλά και τα μέλη.
- Διαθέτει κατοικία – «έδρα» όπου ασκείται η διοίκηση και στις περισσότερες περιπτώσεις προβλέπεται από το καταστατικό της, ακόμα και διαφορετική.
- Διαθέτει ιθαγένεια η οποία κρίνεται από την έδρα της που δεν επηρεάζεται συνήθως από την ιθαγένεια των μελών της.

Η εκπροσώπηση της εταιρίας γίνεται από νόμιμα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα με διαδικασίες που ορίζονται από το καταστατικό της και η νομική προσωπικότητα συνεχίζει να υπάρχει και μετά τη λύση της μέχρι να γίνει η εκκαθάρισή της.

Ως συνέπειες από την απόκτηση εμπορικής ιδιότητας θα έπρεπε να αναφερθεί ότι (Σαρσέντης & Παπαναστασάτος, 2008), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

- Οι πράξεις χαρακτηρίζονται ως εμπορικές ακόμη και όταν δεν είναι, όταν γίνονται για χάρη της δραστηριότητας της.
- Υπάρχει η υποχρέωση τήρησης εμπορικών βιβλίων.
- Κηρύσσεται σε πτώχευση σε περίπτωση που παύσει τις πληρωμές για τα εμπορικά της χρέη.
- Το χρέος που προέρχεται από εμπορική συναλλαγή είναι τοκοφόρο από τη στιγμή που γίνεται απαιτητό.
- Υπάρχει η παραγραφή μετά την πενταετία για τις υποχρεώσεις - απαιτήσεις της εταιρείας.
- Υπάρχει η υποχρέωση αναγγελίας άσκησης της εμπορικής δραστηριότητας στο οικείο επιμελητήριο (εγγραφή).
- Συμβάσεις που αφορούν την άσκηση της εμπορίας εφόσον καταρτιστούν εγγράφως υπόκεινται, από άποψη τελών, σε ευνοϊκότερο καθεστώς σε σχέση με τις αστικές.

Ένα ενδιαφέρον θέμα αφορά την εμπορική ιδιότητα των εταίρων λόγω της συμμετοχής τους σε εταιρεία. Με βάση την άποψη που επικρατεί οι εταίροι των Ο.Μ. και Ε.Ε. είναι έμποροι λόγω της απεριόριστης ευθύνης, της ενεργούς ανάμιξης και του γεγονότος ότι πτωχεύουν σε αντίθεση με τους ετερόρρυθμους. Την εμπορική ιδιότητα αποκτούν και οι συμπλοιοκτήτες, οι εταίροι αφανούς εταιρείας κρίνονται ως προς στην απόκτηση εμπορικής ιδιότητας από το εάν ασκούν κατά σύνηθες επάγγελμα εμπορικές πράξεις. Ο μέτοχος Α.Ε. δεν αποκτά την εμπορική ιδιότητα εκτός αν η αγορά των μετοχών γίνεται με πρόθεση την μεταπώλησή τους κατά σύνηθες επάγγελμα και όχι για αποταμιευτικούς λόγους (Νεγκάκης, 2012).

1.6 Αρχή της «σταθερότητας κεφαλαίου» των Ε. Ε.

Ένα σημαντικό στοιχείο σε σχέση με τα μέσα επίτευξης των στόχων της οικονομικής μονάδας είναι η συμβολή του κεφαλαίου όσον αφορά τα μέλη είτε κατά την ίδρυση είτε και κατά τις συμπληρωματικές εισφορές. Σχετικά με το κεφάλαιο των εταιρειών ισχύει η «αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου» με βάση την οποία δεν επιτρέπεται καμία μεταβολή αν δεν τηρηθούν όλες οι προβλεπόμενες νόμιμες διαδικασίες στο ύψος του κεφαλαίου των εταιρειών, εκτός του Συνεταιρισμού του οποίου η μεταβλητότητα του κεφαλαίου αποτελεί και χαρακτηριστικό.

2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ»

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ως ανθρώπινη δράση ο συνεργατισμός εμφανίζεται ταυτόχρονα με την εμφάνιση της ομαδικής ζωής και με το πέρασμα του χρόνου παίρνει περισσότερες συγκεκριμένες μορφές που ξεφεύγουν την απλή ομαδική δράση. Εμφάνιση συνεργατικής δράσης εμφανίζονται από την αρχαιότητα στην Βαβυλωνία στην Αίγυπτο και στην Κίνα και περισσότερο εξελιγμένες μορφές στην αρχαία Ελλάδα αν και δικαίωμα συσσωμάτωσης μέχρι τον 6^ο αιώνα (Σόλωνας) είχε μόνο μια τάξη πολιτών και ευπατρίδες και την αρχαία Ρώμη.

Στις πόλεις κατά τον Μεσαίωνα μέσω προνομίων που τους παραχωρήθηκαν από τους ηγεμόνες, έμποροι και βιοτέχνες δημιούργησαν τις συντεχνίες η λειτουργία τους, όπως και κάθε μορφής ενώσεων, απαγορεύτηκε με νόμους μετά τη Γαλλική επανάσταση.

Από την άλλη στον αγροτικό χώρο με την ανοχή των γαιοκτημόνων υπήρξαν συνεργασίες αγροτών για αντιμετώπιση προβλημάτων και βελτίωση συνθηκών εργασίας. Αρχικές μορφές συνεργατικής δράσης συναντώνται στη Ρωσία, στα Βαλκάνια, στην Ελλάδα, την Ολλανδία, την Ιταλία και την Ισπανία (Κοντογεώργος & Σεργάκη, Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών, 2015).

Οι βάσεις του συνεργατισμού προς την κατεύθυνση του Συνεταιρισμού με βάση την ελεύθερη συμμετοχή και την μη κερδοσκοπία πάνω σε δημοκρατική βάση ξεκίνησαν με την επίδραση απόψεων νομικών και οικονομολόγων².

Ως πρώτη μορφή συνεταιριστικής δράσης στον Ελλαδικό χώρο, καταγράφεται η περίπτωση της ίδρυσης της «Κοινής Συντροφιάς» που ιδρύθηκε στην κοινότητα των Αμπελακίων μιας ιδιόρρυθμης εταιρείας με αρκετά χαρακτηριστικά γνωρίσματα Συνεταιρισμού.

Το 1828 στην πόλη Rochdale δημιουργήθηκε πρώτος σύγχρονος συνεταιρισμός από 28 εργάτες επηρεασμένους από τις απόψεις των R. Owen – W. King. Το συνεταιριστικό

---

² Όπως οι Robert Owen και William King (1659) και οι Louis Blanc, Philippe Buchez, Charles Gide, Hermann Schulze-Delitzsch και Ferdinand Lassalle (1695).

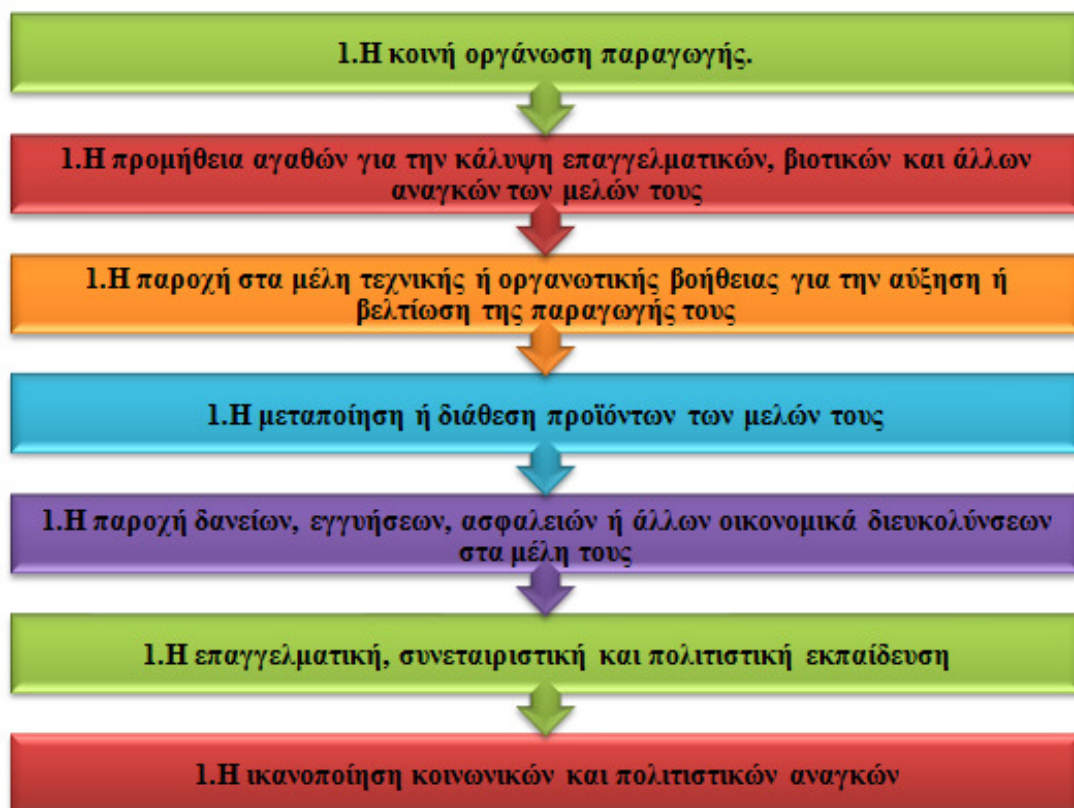
κίνημα ξεκίνησε σαν εργατικό κίνημα ενάντια στην εκμετάλλευση από μέρους του κεφαλαίου μέσω της ισχυροποίησης με την συνεργασία των μελών.

Ο ορισμός του Συνεταιρισμού που σήμερα θεωρείται επικρατέστερος είναι ότι αποτελεί «*αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει, με την αμοιβαία βοήθεια των μελών της, την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μιας συνιδιοκτήτης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης*» (Κοντογεώργος, 2018).

2.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Ένας Συνεταιρισμός σκοπό του έχει την ευαρέσκεια των κάθε είδους πύσεων των εταίρων και με βάση τα κοινά ενδιαφέροντά τους, μπορεί να είναι κοινωνικός, οικονομικός ή πολιτιστικός.

Στις δραστηριότητές τους περιλαμβάνονται ιδίως (Κοντογεώργος & Σεργάκη, Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών, 2015) (Σχήμα 2.1):

Σχήμα 2.1: Με βάση τον Α.Κ. ενώσεις προσώπων που θεωρούνται εταιρείες.

Πηγή: (Κοντογεώργος & Σεργάκη, Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών, 2015):

Σημαντικός στόχος από επιχειρηματική άποψη είναι «η προαγωγή ιδιωτικών οικονομιών των μελών με την εξασφάλιση και χορήγηση κατάλληλων παροχών».

Οι Συνεταιριστικές Αρχές, όπως καταγράφονται και στο Σχήμα 2.2, είναι οι εξής:

Σχήμα 2.2: Συνεταιριστικές Αρχές.

Πηγή: (Κοντογεώργος & Σεργάκη, Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών, 2015).

Και αναλυτικότερα (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018):

- Η εθελούσια και αδέσμευτη εισφορά αδιάκριτα και χωρίς αποκλεισμούς.
- Η δημοκρατίσσια ηγεσία, δηλαδή υπάρχει το δικαίωμα ψήφου των μελών και η διοίκηση γίνεται από τα άτομα που δημιουργούν την αποδοχή και λαμβάνουν οδηγίες/ αποφάσεις και την χάραξη πολιτικής.
- Η ολιγοδάπανη εισφορά των μελών.
- Η αυτοδιοίκηση και ελευθερία.
- Ο θεσμός, εμπειρική άσκηση και ενημέρωση στα μέλη και το προσωπικό.
- Η συνεργία ανάμεσα συνεταιρισμών σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Τα κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα, όπως καταγράφονται και στο Σχήμα 2.3, είναι οι εξής (Κοντογεώργος & Σεργάκη, Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών, 2015):

Σχήμα 2.3: Τα κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα των Συνεταιρισμών.

Πηγή: (Κοντογεώργος & Σεργάκη, Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών, 2015).

Και αναλυτικότερα:

- Ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας που για το Συνεταιρισμό έχει «ειδική» έννοια. Ο όρος μη κερδοσκοπικός δεν σημαίνει ότι δεν επιδιώκει θετικά οικονομικά αποτελέσματα, αναφέρεται απλώς στο γεγονός ότι η επιδίωξη των αποτελεσμάτων αυτών γίνεται για λογαριασμό των μελών του.
- Μεταβλητός αριθμός μελών, λόγω της ελεύθερης εισόδου και εξόδου των μελών που σε συνδυασμό με τη δυνατότητα του εταίρου που αποχωρεί να αναλάβει τη μερίδα του.
- Μεταβλητό ύψος κεφαλαίου.
- Ο Συνεταιρισμός ή Συνεργατική Εταιρεία (co-operative, societe cooperative- eingetragene genossenschaft) αποτελεί νομικό πρόσωπο με εμπορική ιδιότητα βάσει του τυπικού κριτηρίου ακόμη και στο ενδεχόμενο που δεν περιλαμβάνει την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας. Οι Συνεταιρισμοί διακρίνονται βάσει διαφόρων κριτηρίων.

Από νομικής απόψεως διακρίνονται σε (Κοντογεώργος & Σεργάκη, Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών, 2015):

1. Αγροτικούς (agricultural co-operative),
2. Αστικούς και
3. Οικοδομικούς (building society).

Με βάση τον σκοπό τους διακρίνονται κυρίως, όπως καταγράφονται και στο Σχήμα 2.4, σε:

Σχήμα 2.4: Διάκριση με βάση τον σκοπό των Συνεταιρισμών.

Πηγή: (Κοντογεώργος & Σεργάκη, Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών, 2015).

Και αναλυτικότερα:

- Καταναλωτικούς: που επιδιώκουν προμήθεια αγαθών σε χαμηλές τιμές για τα μέλη τους,
- Παραγωγικούς: που σκοπεύουν σε παραγωγή αγαθών με οικονομίες κλίμακος.
- Πιστωτικούς: που επιδιώκουν την παροχή πιστώσεων στα μέλη τους μέσω της συγκέντρωσης αποταμιεύσεων μελών και μη.
- Πωλήσεων: που αποσκοπούν στην οργάνωση και διαχείριση δικτύου πωλήσεων για τα προϊόντα.
- Οικοδομικούς: που ασχολούνται με την απόκτηση οικοπέδων και την ανέγερση κατοικιών τις οποίες παραχωρούν στα μέλη τους.
- Προμηθευτικούς: για την προμήθεια αγαθών (μηχανημάτων, πρώτων και βοηθητικών υλών) για την επαγγελματική δραστηριότητα των μελών τους³.

Με βάση την ιδιότητα (κύριο επάγγελμα) των συνεταίρων διακρίνονται, όπως καταγράφονται και στο Σχήμα 2.5, σε (Παπαγεωργίου & Rodgers, 2015):

³ Για παράδειγμα Προμηθευτικός Συνεταιρισμός Υδραυλικών.

Σχήμα 2.5: Διάκριση με βάση την ιδιότητα (κύριο επάγγελμα) των Συνεταιρισμών.

Πηγή: (Παπαγεωργίου & Rodgers, 2015).

Και αναλυτικότερα (Παπαγεωργίου & Rodgers, 2015):

1. Αγροτικούς: στους οποίους τα μέλη εργάζονται σε κάποιον τομέα της αγροτικής οικονομίας, ανταποκρίνονται στις οδηγίες των δεδομένων / στοιχείων καταστατικού του και λαμβάνουν τις υπηρεσίες του.
2. Αστικούς: εκούσιες ομάδες προσώπων με οικονομικά κίνητρα, χωρίς διενέργειες αγροτικής οικονομίας, στοχεύοντας στην μεγέθυνση των ατόμων που συμμετέχουν τους και τη μεγέθυνση της ποιότητας ζωής τους.
3. Μια ιδιαίτερη κατηγορία είναι οι οικοδομικοί Συνεταιρισμοί που αποβλέπουν αποκλειστικά στην απόκτηση κατοικιών ή γης που θα οικοδομηθεί για τα μέλη τους.
4. Καθώς και οι Συνεταιρισμοί φαρμακοποιών.

Ανάλογα με την ύπαρξη ή όχι προσωπικής ευθύνης των εταίρων για τις εταιρικές υποχρεώσεις διακρίνονται σε:

- ✓ Συνεταιρισμούς **απεριόριστης ευθύνης** στους οποίους παράλληλα με την ευθύνη του Συνεταιρισμού ο κάθε συνεταιίρος ευθύνεται χωρίς περιορισμούς και αλληλέγγυα για τις εταιρικές υποχρεώσεις.
- ✓ Συνεταιρισμούς **περιορισμένης ευθύνης** στους οποίους για τις εταιρικές απαιτήσεις έχει ευθύνη ο Συνεταιρισμός.

Ανάλογα με την βαθμίδα τους σε:

- Πρωτοβάθμιους - όπως είναι ο Αγροτικός Συνεταιρισμός μιας κοινότητας
- Δευτεροβάθμιους - όπως η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών μιας περιοχής.
- Τριτοβάθμιους - που είναι οι κεντρικές Συνεταιριστικές ενώσεις για παράδειγμα η Ομοσπονδία Συνεταιρισμών (δευτεροβάθμιων).

Η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών δεν αποτελεί βαθμίδα Αγροτικών Συνεταιριστικών Ενώσεων. Αντίθετα, αποτελεί το μεγαλύτερο θεσμό που συντονίζει το συνεταιριστικό γίγνεσθαι. Διάφορες συνεταιριστικές οργανώσεις ανεξάρτητα από τη βαθμίδα τους μπορούν να συνιστούν Κοινοπραξίες.

Εκτός από τις βαθμίδες των Συνεταιρισμών έχουμε και ίδρυση συνεταιριστικών εταιρειών οποιασδήποτε μορφής που δεν αποτελούν Συνεταιρισμούς.

2.3 ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΟΡΦΕΣ

Ο Συνεταιρισμός αποκτά νομική προσωπικότητα και διαθέτει αυτοτέλεια, συνεπώς εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα (άρθρα 61 – 78). Σε σχέση με τα σωματεία διαφέρει λόγω της ύπαρξης οικονομικού σκοπού, ενώ σε σχέση με τις προσωπικές εταιρείες διαφέρει λόγω (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018):

- Άμεσης σύνδεσης της ύπαρξης της εταιρείας με τα πρόσωπα την αποτελούν
- Της έλλειψης συμβατικής δέσμευσης μεταξύ των μελών και του κλειστού αριθμού των μελών που είναι στοιχείο των προσωπικών εταιρειών.

Σε σχέση με τις κεφαλαιουχικές εταιρείες διαφέρει λόγω:

- Της έλλειψης σταθερότητας του κεφαλαίου.
- Η εξουσία σε θέματα διοίκησης διαχείρισης και λήψης αποφάσεων που σε ό, τι αφορά το Συνεταιρισμό ανήκει στα πρόσωπα ενώ στις κεφαλαιουχικές εταιρίες γίνεται με βάση το κεφάλαιο που εισφέρθηκε.
- Το δικαίωμα ψήφου συνδέεται στενά με το πρόσωπο και η ιδιότητα του συνεταίρου-μέλους δεν μεταβιβάζεται ελεύθερα ούτε κληρονομείται.
- Υπάρχει επίσης προσωπική ευθύνη του συνεταίρου για χρέη του Συνεταιρισμού και
- Ο καταμερισμός των αποτελεσμάτων πραγματοποιείται βάσει της συμμετοχής στις εργασίες και όχι τη συμμετοχή στο κεφάλαιο.

2.4 ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Για την ίδρυση Συνεταιρισμού απαιτείται η σύνταξη καταστατικού, υποβάλλεται και εγκρίνεται από το Ειρηνοδικείο του τόπου μόνιμης εγκατάστασης του. Ο ειρηνοδίκης καταχωρεί το καταστατικό στο Μητρώο Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου. Αντίγραφο του

καταστατικού μετά την καταχώριση, αποστέλλεται, εντός 30 ημερών από τον γραμματέα του ειρηνοδικείου. Με την καταχώριση στο μητρώο Συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου της έδρας αποκτά νομική προσωπικότητα (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018).

Σε ό, τι αφορά τους Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς υποβάλλεται πλήρης φάκελος στο Υπουργείο Περιβάλλοντος. Στη συνέχεια ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων εκτιμά τα στοιχεία του φακέλου και εξετάζει την πληρότητα του καταστατικού. Στην περίπτωση που συμφωνεί, μπορεί είτε να εκδώσει απόφαση έγκρισης του καταστατικού, είτε μπορεί να τροποποιήσει την πρόταση του, στα πλαίσια της γενικότερης οικιστικής και στεγαστικής πολιτικής.

Ο Αστικός Συνεταιρισμός μετά την καταχώριση του Συνεταιρισμού στο Μητρώο Αστικών Συνεταιρισμών, λαμβάνει τη νομική προσωπικότητα και την εμπορική ιδιότητα.

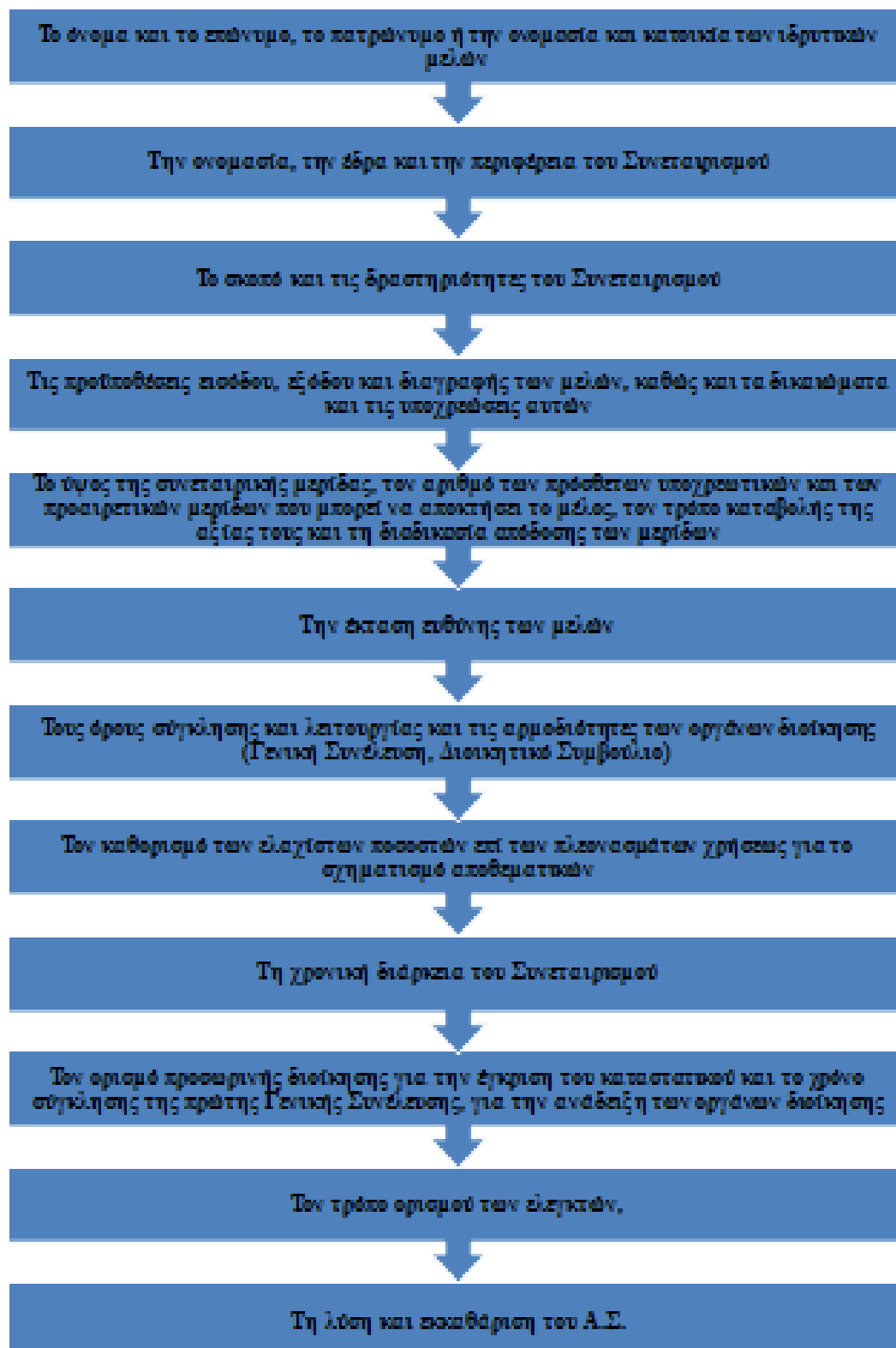
Τα καταστατικά των δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων οργανώσεων εγκρίνονται από το κατά τόπους μονομελές πρωτοδικείο.

Η ονομασία του Συνεταιρισμού εξαρτάται από τον στόχο του, του Συνεταιρισμού και την μεγέθυνση των συνεταίρων. Ωστόσο, στην επωνυμία του Συνεταιρισμού δεν περιλαμβάνονται ονόματα συνεταίρων ή τρίτων.

Το καταστατικό πρέπει να υπογραφεί από ένα ελάχιστο αριθμό μελών συνεταίρων και αναλυτικά για:

- Αγροτικούς Συνεταιρισμούς από 7 τουλάχιστον πρόσωπα.
- Αστικούς Συνεταιρισμούς από 15 τουλάχιστον πρόσωπα.
- Καταναλωτικούς Συνεταιρισμούς από 100 τουλάχιστον πρόσωπα.
- Προμηθευτικούς Συνεταιρισμούς από 15 τουλάχιστον πρόσωπα.
- Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς από 25 τουλάχιστον πρόσωπα.

Το δημιουργηθείς καταστατικό του Συνεταιρισμού συντάσσεται με έγγραφο με ιδιωτική πρωτοβουλία, το οποίο έχει χρόνο και υπογράφεται από τα μέλη ποτ τον ιδρύουν. Προκειμένου να είναι έγκυρο πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018) (Σχήμα 2.6):

Σχήμα 2.6: Στοιχεία καταστατικό Συνεταιρισμού.

Πηγή: (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018).

2.5 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ - ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ

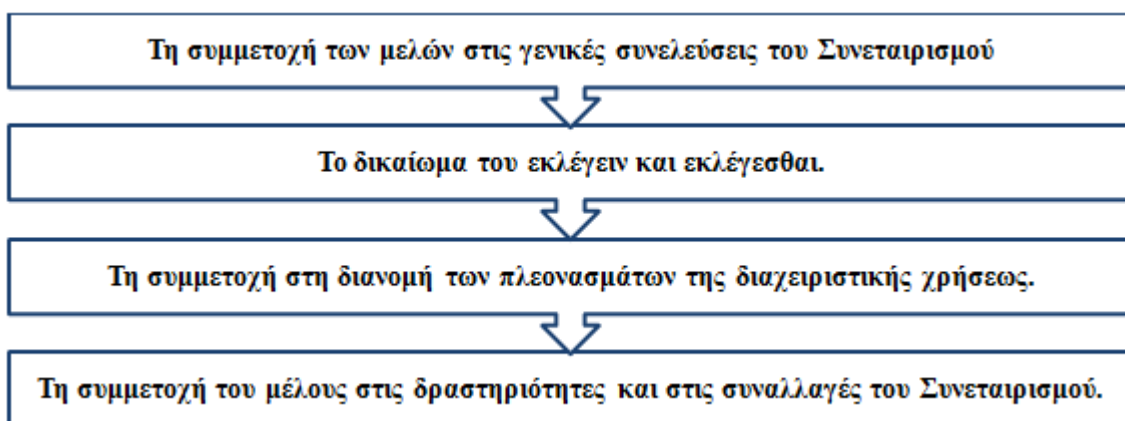
Άτομα που συμμετέχουν στον Συνεταιρισμό ενδέχεται να είναι "φυσικά πρόσωπα", με επιτηδειότητα δικαιοπραξίας, με απασχόληση σε οποιοσδήποτε μέρος της οικονομίας που εντάσσεται στις δραστηριότητες του Συνεταιρισμού και με αποδοχή των υπηρεσιών του. Με το ενδεχόμενο να υφίσταται από το καταστατικό, υπάρχει η ευκαιρία να γίνουν μέλη του Συνεταιρισμού νομικά πρόσωπα, με σκοπό την άσκηση επιχείρησης ή παραγωγικής δραστηριότητας, η οποία εξυπηρετείται από τον Συνεταιρισμό.

Για να μπει ένα μέλος στον Συνεταιρισμό χρειάζεται γραπτή αίτηση και απαγορεύεται η συμμετοχή σε περισσότερους από έναν Συνεταιρισμούς στην ίδια έδρα και με τον ίδιο σκοπό.

Επίσης, μέσω του καταστατικού καθορίζονται τα εμπόδια σχετικά με την είσοδο κάποιου ατόμου / μέλους, αλλά και τα δεδομένα αποχώρησης και διαγραφής του, ή τον μικρότερο χρόνο που μένει μέλος του και άλλα διαδικαστικά θέματα.

Ο συνεταίρος κατόπιν της γνωμοδότησης της Γενικής Συνέλευσης ενδέχεται να αποκλειστεί από το Συνεταιρισμό σύμφωνα με τις προβλεπόμενες περιπτώσεις από το καταστατικό σε περίπτωση που βλάπτονται τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018).

Το θεσμοθετημένο και καταγεγραμμένο καταστατικό, επίσης, δίνει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ατόμων που τον αποτελούν προς τον Συνεταιρισμό και ενδέχεται να περιέχονται αναγκαστικά οι διεργασίες / κανόνες που τον λειτουργούν σε όλες τις εκφάνσεις του (Σχήμα 2.7):

Σχήμα 2.7: Δικαιώματα και υποχρεώσεις του καταστατικού Συνεταιρισμού.

Πηγή: (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018).

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι κάθε μέλος Συνεταιρισμού έχει δικαίωμα (Σχήμα 2.8):

Σχήμα 2.8: Δικαιώματα μέλους Συνεταιρισμού.

Πηγή: (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018).

Σε σχέση με το δικαίωμα της αποχώρησης ο εταίρος είναι ελεύθερος να το ασκήσει, οφείλει όμως να δηλώσει την πρόθεσή του αυτή γραπτά στο ΔΣ του Συνεταιρισμού, τουλάχιστον 60 μέρες νωρίτερα από το τέλος της εταιρικής χρήσης (Ν.1667/1986). Ο νόμος δεν προσδιορίζει ελάχιστο χρόνο παραμονής στον Συνεταιρισμό, μετά τη συμπλήρωση του οποίου να είναι σε θέση να αποχωρήσει. Αφήνει όμως τη δυνατότητα αυτή στο καταστατικό, το οποίο μολονότι προσδιορίζει έναν χρόνο υποχρεωτικής παραμονής στο Συνεταιρισμό, ωστόσο ανάλογα με το νόμο δεν ενδέχεται να υπερβαίνει τις 60 μέρες.

Δεν είναι αποδεκτή η θέσπιση κυρώσεων (για παράδειγμα αποκλεισμός του από τη διανομή των κερδών ή παρακράτηση της μερίδας του εξερχόμενου συνεταίρου), μπορεί, όμως να συμφωνηθεί ότι, δάνειο που χορηγήθηκε από το Συνεταιρισμό σε συνεταίρο με

μακρόχρονη προθεσμία μετατρέπεται με την αποχώρηση του σε ληξιπρόθεσμο. Προσδιορίζοντας έμμεσα ως χρόνο αποχώρησης του εταίρου το τέλος της διαχειριστικής περιόδου δίνεται ο χρόνος στο Συνεταιρισμό να καθορίσει την αξία της μερίδας που αποδίδεται στο συνεταίρο, με βάση τον ετήσιο ισολογισμό και διατηρώντας, τον αριθμό τους αναλλοίωτο σε όλη τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης επιτυγχάνεται σταθερότητα στην οικονομική υπόσταση του Συνεταιρισμού.

Τα μέλη έχουν την υποχρέωση να προστατεύουν και να ελέγχουν τις διεργασίες και σωστή λειτουργία του Συνεταιρισμού χωρίς να προχωρούν σε εργασίες επιζήμιες για τα συμφέροντά του. Ως μέλος υπάρχει η υποχρέωση συμμετοχής και συνεργασίας στη λειτουργία και στις δραστηριότητες του Συνεταιρισμού (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018).

1. Με βάση το Ν. 2810/ 2000 η υποχρέωση των ατόμων που τον αποτελούν του αγροτικού Συνεταιρισμού για τις δεσμεύσεις του προς άλλους είναι βοηθητική και σταθεροποιείται μέχρι εκεί που ορίζει το καταστατικό. Ο συνεταίρος Αστικού Συνεταιρισμού (άρθρ. 4 παρ. 4 Ν. 1667/86) έχει ευθύνη εις ολόκληρο για τις ζημιές του Συνεταιρισμού απέναντι σε άλλους, είτε χωρίς περιορισμό ή ως μία καθορισμένη οφειλή η οποία προσδιορίζεται από το καταστατικό και ενδέχεται να είναι καθαυτή ή είναι μεγαλύτερη της αξίας κάθε συνεταιριστικής μερίδας.
2. Τα μέλη ευθύνονται για όσα αναφέρθηκαν παραπάνω και μετά την διαγραφή τους από το Συνεταιρισμό και αφορά όσα τετελεσμένα γεγονότα δημιουργήθηκαν όταν ήταν άτομα σε πλήρη λειτουργία με τον συνεταιρισμό και τις οποίες δέχθηκαν κατά την συμμετοχή τους.
3. Παραγράφονται απαιτήσεις διαφόρων, ως υποχρέωση των ατόμων του Συνεταιρισμού κατά τις παραγράφους 1 και 2 μετά το πέρας 5 χρόνων από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν.
4. Τα μέλη δεν έχουν ευθύνη μετά την παρέλευση ενός χρόνου από το τέλος της πτώχευσης ή της εκκαθάρισης του Συνεταιρισμού, διαφορετικά κι αν έχει δημιουργηθεί εναντίον τους αγωγή μέσα στο έτος.
5. Δεν κρατούνται τα μέλη και τα όργανα του Συνεταιρισμού, για θέματα του Συνεταιρισμού προς άλλους και το Δημόσιο, ή για θέματα ανάμεσα των ατόμων του και Συνεταιρισμού.
6. Όσοι έχουν δανείσει σε μέλος αγροτικού Συνεταιρισμού δεν δικαιούνται κάτι επί της περιουσίας του Συνεταιρισμού για χρηματικά ποσά του μέλους προς αυτούς.
7. Δεν επιδέχονται κατακράτηση ή άλλα ασφαλιστικά μέτρα για χρηματικά ποσά που οφείλουν τα μέλη προς άλλους:

- a) αυτό που συμβαίνει από την χρήση των περιουσιακών στοιχείων μετά από παραχώρηση στον Συνεταιρισμό.
- b) Η συνεταιριστική μερίδα.

8. Απαγορεύεται η κατάσχεση του Συνεταιρισμού.

Η μικρότερη χρηματική οφειλή ποσό συμμετοχής κάθε μέλους στο κεφάλαιο του Συνεταιρισμού λέγεται συνεταιρική μερίδα. Κάθε μέλος προκειμένου να συμμετέχει στον Συνεταιρισμό έχει μια (1) υποχρεωτική μερίδα και μια ψήφο. Επίσης υφίστανται τα εξής σημαντικά σημεία:

- 1ο. Το ύψος και οι προϋποθέσεις καταβολής της αξίας της ορίζονται από το καταστατικό. Το καταστατικό προσδιορίζει όρους και προϋποθέσεις για την απόκτηση πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων από κάθε μέλος, αντίστοιχα με το ύψος των συναλλαγών του με τον Συνεταιρισμό. Ως συναλλαγή λογίζεται το άθροισμα της αξίας των προϊόντων, των εφοδίων και των υπηρεσιών που παρέχονται στα μέλη από τον Συνεταιρισμό, αλλά και τα προϊόντα που διαθέτουν σε αυτόν ή μέσω αυτού σε τρίτους.
- 2ο. Η αύξηση ή η μείωση της αξίας μερίδας αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση.
- 3ο. Το καταστατικό επίσης καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απόκτηση προαιρετικών μερίδων από τα μέλη, τους εργαζόμενους στον Συνεταιρισμό και τρίτους.
- 4ο. Το καταστατικό κανονίζει και ότι οι υποχρεωτικές μερίδες είναι έντοκες με τον χρόνο και τον τρόπο απόδοσης των τόκων να αποφασίζεται από το καταστατικό.
- 5ο. Στην περίπτωση που το καταστατικό επιτρέπει τη μεταβίβαση της συνεταιρικής μερίδας, τότε αυτό αποφασίζεται μόνο από το διοικητικό συμβούλιο του Συνεταιρισμού, σε πρόσωπο με τις προϋποθέσεις που ορίζονται από το καταστατικό και τους νόμους.
- 6ο. Εάν πεθάνει μέλος του Συνεταιρισμού, τότε οι κληρονόμοι εφόσον έχουν τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, υπεισέρχονται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αποβιώσαντος μέλους. Στην περίπτωση που δεν υποδειχθεί, τότε η ονομαστική αξία της μερίδας, με τις ανάλογες προσαυξήσεις ή μειώσεις, αποδίδεται στους κληρονόμους στο τέλος της χρήσης.

Επιπλέον το δικαίωμα ψήφου στους Συνεταιρισμούς έχει ως εξής:

- ❖ Μεταβιβάζεται ελεύθερα και κληρονομείται
- ❖ Μεταβιβάζεται με σύμφωνη γνώμη του 1/3 των μελών
- ❖ Συνδέεται στενά με το πρόσωπο και η ιδιότητα του συνεταίρου- μέλους δεν μεταβιβάζεται ελεύθερα ούτε κληρονομείται.

2.6 ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ - ΕΛΕΓΧΟΣ - ΕΠΟΠΤΕΙΑ

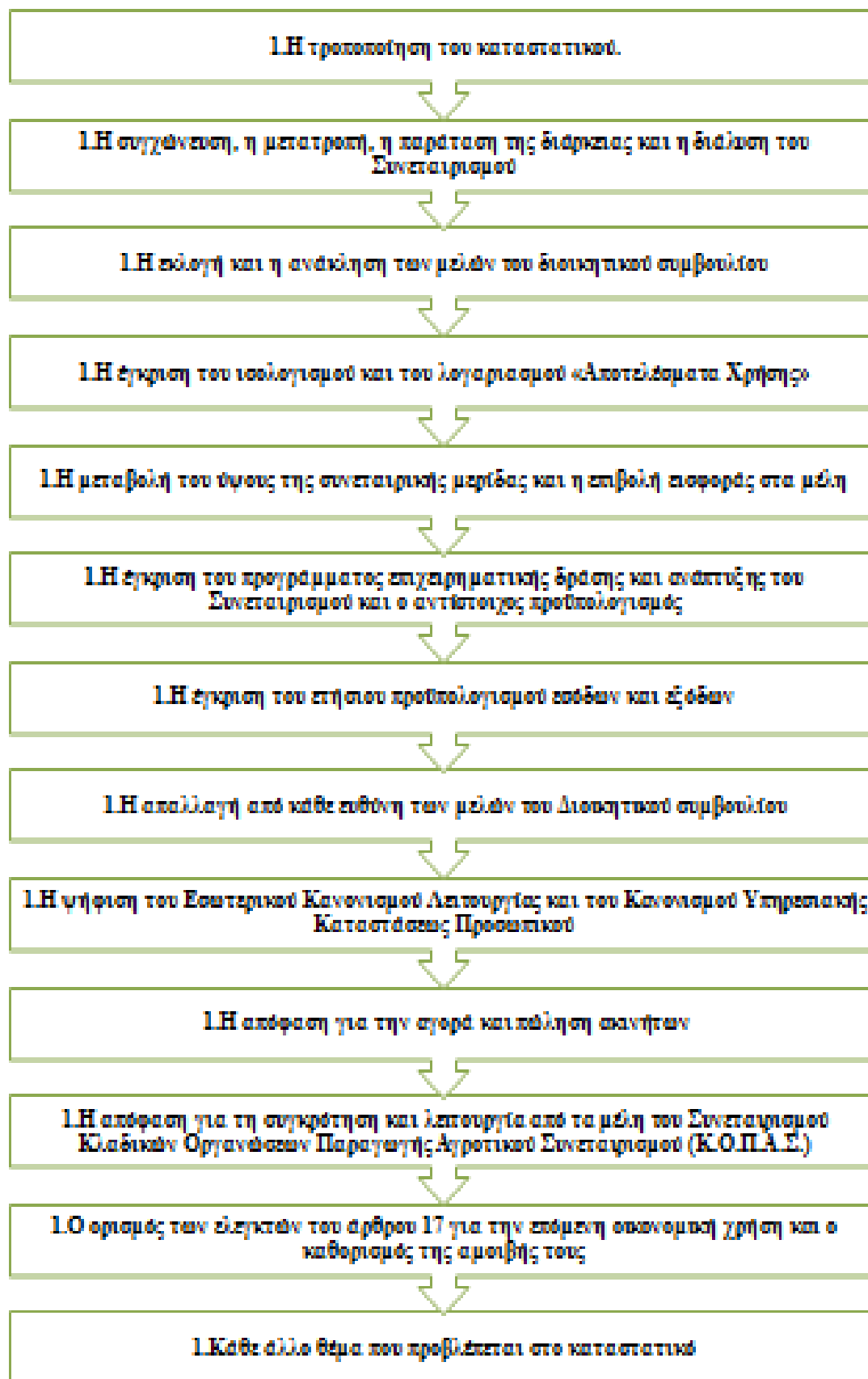
2.6.1 Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο του Συνεταιρισμού. Συμμετέχουν όλα τα μέλη έχοντας εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς τον Συνεταιρισμό. Κάθε μέλος στη Γενική Συνέλευση έχει μία (1) ψήφο, ενώ το καταστατικό ορίζει ότι ο συνεταίρος μπορεί διαθέτει περισσότερες της μίας (1) ψήφους. Για κάθε θέμα για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο αρμόδιο όργανο αποφασίζει η Γενική Συνέλευση (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018).

Η Γ.Σ. διακρίνεται σε:

- Τακτική, η οποία συγκαλείται, κατά τακτά χρονικά διαστήματα μια φορά τουλάχιστον το χρόνο, για να εγκρίνει τον ισολογισμό της προηγούμενης χρήσης και τον προϋπολογισμό της επόμενης χρήσης.
- Έκτακτη, η οποία συγκαλείται λόγω εκτάκτων αναγκών.
- Καταστατική, η οποία συγκαλείται οποτεδήποτε παρουσιαστεί ανάγκη μεταβολής των όρων του καταστατικού ή να λάβει σημαντικές αποφάσεις.

Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ανήκουν (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018) (Σχήμα 2.9):

Σχήμα 2.9: Αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης Συνεταιρισμού.

Πηγή: (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018):

Η "Γενική Συνέλευση" μπορεί να εκχωρεί στο Δ.Σ. την κύρια ευθύνη για την χρήση των αρμοδιοτήτων της, με στοιχεία 9 και 10 της προηγούμενης παραγράφου. Η Γενική Συνέλευση δημιουργεί από το Δ.Σ. σε τακτική σύνοδο ετησίως και συνεδριάζει στην έδρα του Συνεταιρισμού μέσα σε έξι (6) το πολύ μήνες από τη λήξη της χρήσης. Η διαδικασία σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης όπως και διεύθυνσης των εργασιών της, καθορίζεται από το καταστατικό.

Το Δ.Σ. έχει τη δυνατότητα συγκάλωσης έκτακτης Γενικής Συνέλευσης για λόγους, προβλεπόμενους από το νόμο ή το καταστατικό ή από το συμφέρον του Συνεταιρισμού.

Από το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί το ένα πέμπτο (1/5) των μελών του Συνεταιρισμού να αιτήσει τη σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, αναφέροντας τα θέματα προς συζήτηση.

Η Γενική Συνέλευση συνεδριάζει, εάν κατά την έναρξη της συνεδρίασης βρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται μέλη του Συνεταιρισμού που μπορούν να ψηφίσουν και τα οποία εκπροσωπούν πλέον του μισού (1/2) του όλου αριθμού των ψήφων. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας, τότε η Γενική Συνέλευση συνέρχεται, χωρίς νέα πρόσκληση με τα ίδια θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018).

Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν στην:

- a) Μεταβολή του σκοπού του Συνεταιρισμού,
- b) Συγχώνευση με άλλο Συνεταιρισμό,
- c) Μετατροπή του Συνεταιρισμού,
- d) Λύση του Συνεταιρισμού και
- e) Αλλαγή του καταστατικού,

Η Γενική Συνέλευση παίρνει αποφάσεις για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με καθολική πλειοψηφία των εκπροσωπούμενων ψήφων σε αυτήν, εκτός κι αν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο αυτόν ή το καταστατικό.

Με μυστική ψηφοφορία αποφασίζει η Γενική Συνέλευση για τα θέματα που αφορούν:

- Αρχαιρεσίες
- Απόλυση από την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου
- Συγκατάθεση του ισολογισμού, του απολογισμού και του πίνακα αποτελεσμάτων χρήσης

- Προσωπικά ζητήματα

Στην περίπτωση που τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δεν πάρουν απαλλαγή από την ευθύνη ή δεν εγκριθεί ο ισολογισμός, τότε η Γενική Συνέλευση μετά την ανάγνωση της έκθεσης των ελεγκτών, ορίζει για την επαναφορά ή μη των μελών του διοικητικού συμβουλίου και την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου έχουν το δικαίωμα να πάρουν μέρος στην ψηφοφορία για τα θέματα που αφορούν την απαλλαγή από την ευθύνη τους, μόνο με τις δικές τους ψήφους.

Όποια απόφαση της Γενικής Συνέλευσης αντιβαίνει στο νόμο ή στο καταστατικό θεωρείται άκυρη. Το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του Συνεταιρισμού κηρύσσει την ακυρότητα αποφάσεων, κατόπιν αίτησης κάθε μέλους ή τρίτου με έννομο συμφέρον, η οποία κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας εκδικάζεται.

2.6.2 Διοικητικό Συμβούλιο

Η Γενική Συνέλευση εκλέγει το Διοικητικό Συμβούλιο με τον αριθμό των μελών του να ορίζεται από το καταστατικό και να είναι πάντοτε περιττός. Επίσης, τα μέλη δεν μπορεί να είναι λιγότερα από τρία (3) για Αστικούς και Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς και πέντε (5) τουλάχιστον μέλη για Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018).

Στους Συνεταιρισμούς με μέλη πάνω από εκατό η εκλογή των μελών του διοικητικού και του Εποπτικού Συμβουλίου γίνεται με συνδυασμούς υποψηφίων και μεμονωμένες υποψηφιότητες και με το σύστημα της απλής αναλογικής.

Η διάρκεια της θητείας ορίζεται από το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) ούτε μικρότερη των δύο (2) ετών. Επίσης, οι σύμβουλοι είναι επανεκλέξιμοι και ανακαλούνται ελεύθερα από τη Γενική Συνέλευση.

Υπάρχει, ακόμα, πρόβλεψη για συμμετοχή εκπροσώπου των εργαζομένων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί το Συνεταιρισμό δικαστικώς και εξωδίκως. Αυτή την εκπροσώπηση μπορεί να την αναθέτει στον Πρόεδρο ή σε άλλο μέλος του ή στον Γενικό Διευθυντή. Επίσης, μπορεί να αναθέτει την άσκηση αρμοδιοτήτων σε μέλος ή σε στέλεχος ή υπάλληλο του Συνεταιρισμού.

Τουλάχιστον μια φορά το μήνα το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση. Απαρτία υπάρχει, όταν τα παρόντα ή αντιπροσωπευόμενα μέλη του είναι πιο

πολλά από τα απόντα, όμως σε καμία περίπτωση οι παρόντες σύμβουλοι δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από τρεις (3).

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την αρμοδιότητα να αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικά με τη διοίκηση του Συνεταιρισμού, τη χρήση της περιουσίας και των υποθέσεων του και την επίτευξη του σκοπού του.

Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου είναι άμισθο. Ωστόσο, μπορεί να προβλέπεται από το καταστατικό του Συνεταιρισμού η παροχή στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, αποζημιώσεων και εξόδων κίνησης (Κοντογεώργος & Σεργάκη, Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών, 2015).

Για την ανάδειξη των μελών του διοικητικού συμβουλίου οι εκλογές διενεργούνται από εφορευτική επιτροπή. Το καταστατικό επίσης ορίζει τη διαδικασία εκλογής των αντιπροσώπων και των αναπληρωτών τους σε ανώτερης βαθμίδας συνεταιριστικές οργανώσεις, συνεταιριστικές εταιρίες ή σε νομικά πρόσωπα. Η εκλογή διενεργείται μυστικά και με ενιαίο ψηφοδέλτιο.

Σύμφωνα με το καταστατικό το Διοικητικό Συμβούλιο στην πρώτη, μετά την εκλογή του, συνεδρίαση συγκροτείται σε σώμα.

2.6.3 Εποπτικό Συμβούλιο

Το Εποπτικό Συμβούλιο είναι εκλεγμένο και αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη η εκλογή των οποίων γίνεται από τη Γενική Συνέλευση. Με βάση το Ν. 2810/2000 για τις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις Α.Σ.Ο. δεν προβλέπεται η σύσταση Εποπτικού Συμβουλίου όπως συνέβαινε με προγενέστερους νόμους. Δεν μπορεί να μετέχει και στο διοικητικό και στο Εποπτικό Συμβούλιο το ίδιο πρόσωπο. Στην περίπτωση που τα μέλη του Συνεταιρισμού είναι λιγότερα από είκοσι πέντε (25) τότε δεν είναι απαραίτητη η εκλογή Εποπτικού Συμβουλίου, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό, οπότε ο ελάχιστος αριθμός των μελών μπορεί να είναι και δύο.

Το Εποπτικό Συμβούλιο ελέγχει τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου και της τήρησης των προβλεπόμενων με βάση το νόμο, το καταστατικό και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.

Στον ακόλουθο Πίνακα 2.1 αποτυπώνονται τα όργανα διοίκησης των Συνεταιρισμών (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018).

Πίνακας 2.1: Τα όργανα διοίκησης των Συνεταιρισμών.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	
<p>Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, διακρίνεται σε:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τακτική, γίνεται 1 φορά το χρόνο • Έκτακτη, όποτε προκύψουν θέματα που απαιτείται απόφαση από αυτή • Καταστατική, συγκαλείται για μεταβολή όρων του καταστατικού (ισχύει μόνο για τους Αστικούς Συνεταιρισμούς) 	
↓	↓
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
<p>Εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση, έχει διετή διάρκεια, για τους αστικούς και τριετή διάρκεια, για τους Αγροτικούς συνεταιρισμούς. Τα μέλη δεν μπορεί να είναι πιο λίγα από τρία (3) για Αστικούς και Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς και πέντε (5) τουλάχιστον μέλη για Αγροτικούς Συνεταιρισμούς. Συνεδριάζει τακτικά, τουλάχιστον μια φορά το μήνα.</p>	<p>Το εκλέγει η Γενική Συνέλευση και αποτελείται από 3 μέλη. Αν τα μέλη του Συνεταιρισμού είναι λιγότερα από 25 δεν εκλέγεται ΕΣ. (Δεν ισχύει για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς)</p>

Πηγή: (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006), (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018).

2.6.4 Κρατική εποπτεία

Η εποπτεία επί των Συνεταιρισμών ασκείται με τον τρόπο που προβλέπεται από τους ρυθμιστικούς νόμους.

Η εποπτεία κάθε βαθμίδας Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και των συνεταιριστικών εταιριών (Σ.Ε.) του άρθρου 32 του Ν. 2810/2000 ασκείται από τον Υπουργό Γεωργίας. Η εποπτεία σχετίζεται με τη σύννομη λειτουργία και την υποβοήθηση του έργου τους. Περιλαμβάνει κυρίως την επαλήθευση της καταβολής της αξίας των συνεταιρικών μερίδων ή των άλλων ληξιπρόθεσμων οικονομικών υποχρεώσεων των μελών τους, την τήρηση των διατάξεων των νόμων, του καταστατικού και των αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων, αλλά και την επαλήθευση του ισολογισμού, των λοιπών ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και γενικά των τηρούμενων από τις συνεταιριστικές οργανώσεις βιβλίων και στοιχείων.

Σε ό, τι αφορά τους Αστικούς Συνεταιρισμούς στο Ν. 1667/86 στο άρθρ. 13 προβλέπεται ότι η φροντίδα για την ανάπτυξη των Συνεταιρισμών όπως και η εποπτεία τους υπάγεται στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.

Για τους Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς στο Π.Δ. 93/87 προβλέπεται ότι από την 16-4-1987 τη δικαιοδοσία για την έγκριση των καταστατικών, την εποπτεία και τον έλεγχο των Οικοδομικών Συνεταιρισμών ασκεί το ΥΠΕΧΩΔΕ (Σαρσέντης & Παπαναστασάτος, 2008).

Στο Ειρηνοδικείο τηρείται μητρώο των Συνεταιρισμών με έδρα την περιφέρεια του. Στο μητρώο περιέχονται:

- Η επωνυμία και ο σκοπός του Συνεταιρισμού.
- Η κατηγορία του Συνεταιρισμού σχετικά με την ευθύνη των συνεταίρων.
- Τα ονόματα των νόμιμων εκπροσώπων του Συνεταιρισμού.

3 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ»

3.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ο διαχειριστικός, λογιστικός και οικονομικός έλεγχος των συνεταιριστικών οργανώσεων κάθε βαθμίδας διενεργείται με βάση τα προβλεπόμενα από τους νόμους και τα καταστατικά τους. Ο έλεγχος είναι κυρίως διαχειρίζεται ξένη περιουσία (του Συνεταιρισμού) από τα όργανα διοίκησης του Συνεταιρισμού, τα διευθυντικά μέλη και τους εργαζομένους του. Σκοπός είναι να διαπιστωθεί και να πιστοποιηθεί η πιστότητα και ειλικρίνεια των οικονομικών του Συνεταιρισμού, αλλά και η πρόληψη ή αποκάλυψη σφαλμάτων ακούσιων ή και εκούσιων (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006).

Δεν μπορούν να ορισθούν ελεγκτές μέλη και εργαζόμενοι της ελεγχόμενης οργάνωσης. Οι ελεγκτές και οι αναπληρωτές τους ορίζονται από την προηγούμενη τακτική Γενική Συνέλευση, εκτός από τους ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσης, τους οποίους ορίζει το καταστατικό. Η αμοιβή τους καθορίζεται από το καταστατικό. Επίσης, έχουν την υποχρέωση να παρουσιάσουν το αποτέλεσμα του ελέγχου στο Διοικητικό Συμβούλιο της ελεγχόμενης οργάνωσης και στην εποπτεύουσα αρχή, σε είκοσι (20) ημέρες το αργότερο πριν από τη Γενική Συνέλευση. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την υποχρέωση, επίσης να ανακοινώσει το πόρισμα του ελέγχου στην πρώτη Γενική Συνέλευση των μελών μετά τον έλεγχο. Οι ελεγκτές καταθέτουν αντίγραφο του πορίσματος στην εποπτεύουσα αρχή. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να καλέσει εγγράφως τον ελεγκτή πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης, για να παρίσταται σε αυτήν. Ο ελεγκτής πρέπει να παρευρίσκεται στη Γενική Συνέλευση και να δίνει οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση χρειαστεί (Λιανός, 2016).

3.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

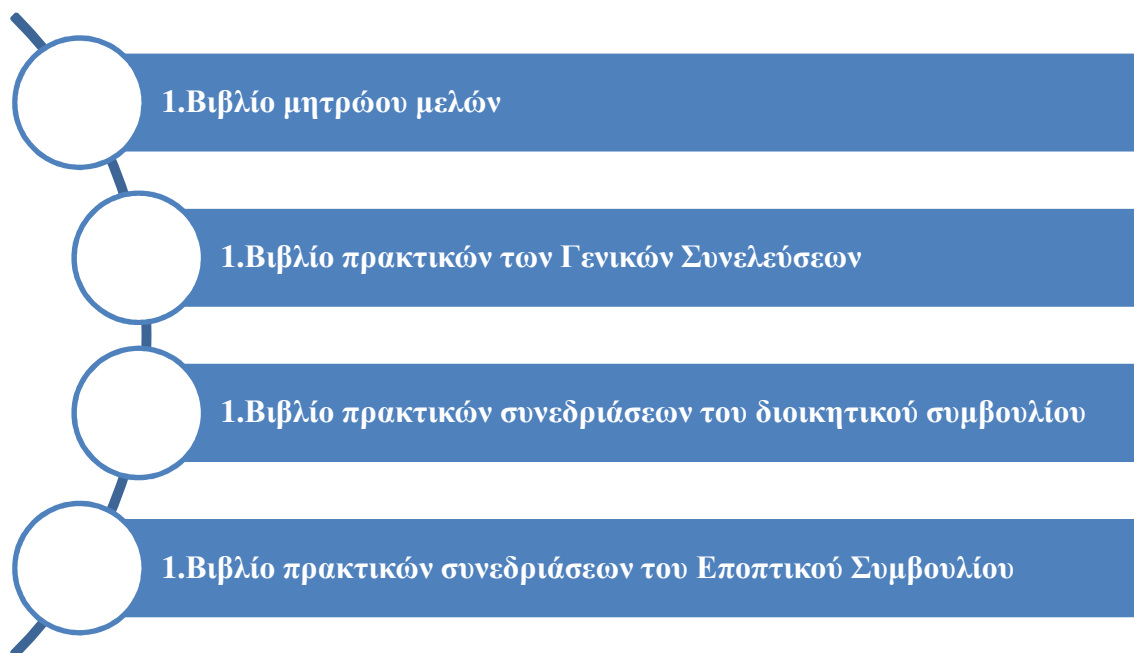
Η διαχειριστική περίοδος είναι δωδεκάμηνη και ταυτίζεται (συνήθως) με το ημερολογιακό έτος, με την πρώτη διαχειριστική χρήση να ορίζεται μέχρι είκοσι τέσσερις μήνες. Μετά το πέρας της χρήσης κλείνονται τα βιβλία της συνεταιριστικής οργάνωσης, απογράφεται η περιουσία και συντάσσεται ο ισολογισμός και ο λογαριασμός, τα

Αποτελέσματα Χρήσης, που υποβάλλονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην τακτική Γενική Συνέλευση με τις απαραίτητες επεξηγηματικές εκθέσεις και τις εκθέσεις λογοδοσίας για τα πεπραγμένα του έτους που έληξε. Στην περίπτωση που υπάρχει Εποπτικό Συμβούλιο το Δ.Σ. καταθέτει τον Ισολογισμό και τα αποτελέσματα διαχείρισης στο Εποπτικό Συμβούλιο για έλεγχο. Επίσης, κατατίθεται και η έκθεση του Εποπτικού Συμβουλίου. Οι συνέταιροι θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους τον Ισολογισμό, τον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης και την έκθεση του Εποπτικού Συμβουλίου (Λιανός, 2016), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006).

Από τα ακαθάριστα έσοδα που προέκυψαν αφαιρούνται οι κάθε είδους δαπάνες και το υπόλοιπο είναι το διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης. Τα πλεονάσματα προέρχονται από τις συναλλαγές της συνεταιριστικής οργάνωσης με τα μέλη της. Το υπόλοιπο εκτός του πλεονάσματος υπολογίζεται ότι έρχεται από τις συναλλαγές με τρίτους και συνιστά κέρδη. Από τα πλεονάσματα κρατείται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού πριν αφαιρεθούν οι προαιρετικές μερίδες. Η κράτηση δεν είναι υποχρεωτική όταν το τακτικό αποθεματικό φθάσει στο ύψος του συνολικού ποσού των υποχρεωτικών μερίδων των μελών του Συνεταιρισμού και επαναφέρεται εάν το τακτικό αποθεματικό υστερήσει έναντι του συνολικού ποσού των μερίδων των μελών. Το μέρος των πλεονασμάτων που μεταφέρεται στο τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται ως ισόποση εισφορά των μελών (Νόμος Υπ' Αριθ. 4384: "Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης", 2016).

3.3 ΤΗΡΟΥΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ

Με βάση το Ν. 1667/86 ο Αστικός Συνεταιρισμός αποσκοπεί στην άσκηση επιχειρήσεως και συνεπώς υποχρεούται να τηρεί τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Βιβλίων και στοιχείων (Κ.Β.Σ.) βιβλία. Εκτός από τα παραπάνω βιβλία τηρεί και επί πλέον (Λιανός, 2016), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006) (Σχήμα 3.1):

Σχήμα 3.1: Τήρηση βιβλίων συνεταιρισμών.

Πηγή: (Λιανός, 2016), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006).

Όσοι Συνεταιρισμοί κρατούν βιβλία με τη διπλογραφική μέθοδο έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν το Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.

Σε ό, τι αφορά τους Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς τηρείται ειδικό βιβλίο από τον Συνεταιρισμό στο οποίο καταγράφονται κυρωμένα αντίγραφα, καταστατικού και εγκριτικής απόφασης, τροποποιήσεις, στοιχεία μελών και Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και τα στοιχεία των οικοδομικών αδειών. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων αποφασίζει τον ορισμό και άλλων βιβλίων που πρέπει να έχουν οι οικοδομικοί Συνεταιρισμοί αλλά και τον τρόπο τήρησης των βιβλίων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια (Αιτιολογική Έκθεση "Αγροτικοί Συνεταιρισμοί", 2015).

3.4 ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ - Φ.Π.Α.

Κατά την ίδρυση των Συνεταιρισμών ή ενώσεών τους προβλέπονται σε κάποιες περιπτώσεις ατέλειες ή μειώσεις φόρων και τελών.

Οι Συνεταιρισμοί και οι ενώσεις αυτών που έχουν συσταθεί νόμιμα, αποτελούν αντικείμενο του φόρου εισοδήματος.

Ο φόρος εισοδήματος επιβάλλεται στο γενικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει, πριν από τις χορηγούμενες εκπτώσεις στα μέλη τους. Τα κέρδη που διανέμονται και οι χορηγούμενες εκπτώσεις στα μέλη υπολογίζονται από το υπόλοιπο των κερδών, που

μένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος (Αιτιολογική Έκθεση "Αγροτικοί Συνεταιρισμοί", 2015).

Τα ποσά που εισπράττονται με τη μορφή μερίσματος ή αμοιβών στους εταίρους τους οι Συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα θεωρούνται ως έσοδο από εμπορικές επιχειρήσεις και φορολογούνται στην πηγή με συντελεστή που ισχύει κάθε φορά. Για τα εισοδήματα των Συνεταιρισμών από ακίνητα είναι αναγκαίος και επιπλέον φόρος 3%.

Από όλο το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου εκπίπτουν (Λιανός, 2016), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

- Ο φόρος παρακράτησης, κατά τις διατάξεις των άρθρων 55, 111 και 114 του Ν. 2238/94 του εισοδήματος που υπόκειται σε φόρο.
- Ο φόρος που αντιστοιχεί στο μέρος των φορολογηθέντων εξαντλώντας τη φορολογική υποχρέωση εισοδημάτων, που μοιράζονται και με τα οποία έχουν προσανυξηθεί τα υποκείμενα κέρδη σε φορολογία του νομικού προσώπου, κατά τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 106 του Ν. 2238/94.

Απαλλάσσονται από το φόρο:

- Τα κέρδη λόγω εκμετάλλευσης πλοίων υπό ξένη σημαία, που αποκτώνται από ημεδαπές Α.Ε., Συνεταιρισμούς, υπόκεινται στον φόρο για τα πλοία.
- Τα εισοδήματα των Συνεταιρισμών πρώτου, δεύτερου και τρίτου βαθμού των λεγόμενων Αγροτικών από δραστηριότητες που εμπίπτουν στους σκοπούς που καθορίζονται από τις διατάξεις του καταστατικού τους.

Από την απαλλαγή δεν περιλαμβάνονται (Λιανός, 2016), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

Η διαφορά υπερτίμησης των οικοπέδων που πωλούν στα μέλη τους οι οικοδομικοί Συνεταιρισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με την προϋπόθεση να εμφανίζεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού και χρησιμοποιηθεί μόνο για την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, που θα εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του οικισμού, δεν αποτελεί εισόδημα του Συνεταιρισμού.

Επί του φόρου που αναλογεί στη διαχειριστική περίοδο ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. βεβαιώνει ως προκαταβολή ποσοστό 55%.

Οι δραστηριότητες των Συνεταιρισμών (από πωλήσεις αγαθών ή υπηρεσιών) υπόκεινται στο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.). Τα έσοδα Συνεταιρισμού από

εισφορές συνεταιρών, καθώς και εκείνα που προκύπτουν από τη λειτουργία του υπόκεινται σε Φ.Π.Α. Δεν επιβαρύνονται με Φ.Π.Α. οι τόκοι από καταθέσεις προθεσμίας των συνεταιρικών μερίδων και τέλος, τα δικαιώματα εγγραφής, εφόσον αυτά αποτελούν συνεταιρικά μερίδια.

Σε ό, τι αφορά την αγορά και πώληση αγροτικών προϊόντων από αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό αγροτών άρθρου 41 ορίζεται ότι, οι διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 5 του Ν. 1642/1986 (νυν Ν. 2859/ 2000) δεν έχουν εφαρμογή και άρα δεν επιβάλλεται Φ.Π.Α. (Λιανός, 2016), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

1. Όταν πωλούνται αγροτικά προϊόντα που εκτελούνται από αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις που αφορούν αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41 του ίδιου νόμου, με τον όρο ότι αυτή η πώληση πραγματοποιούνται προς άλλους υποκείμενους στο φόρο.
2. Όταν αγοράζονται από αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό τρίτων, αυτούσια αγροτικά προϊόντα από αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41.

Για την εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων, λογαριάζονται ως αγρότες του άρθρου 41 και οι εταίροι των «ομάδων παραγωγών ή καλλιεργητών» χωρίς κάποιο νόμιμο τύπο. Με την πιο πάνω ρύθμιση, θέτονται σε ίση μοίρα οι αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις με τους εμπόρους αγοραστές αυτούσιων αγροτικών προϊόντων, οι οποίοι κατά την έκδοση του τιμολογίου αγοράς αγροτικών προϊόντων από τους αγρότες δεν επιβαρύνονται Φ.Π.Α. Με το φόρο αυτό επιβαρύνονται κατά την περαιτέρω πώληση των προϊόντων αυτών.

Αν και με τη ρύθμιση αυτή θεωρείται ότι δε συντελείται παράδοση αγαθών μεταξύ των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και των αγροτών του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41, για την αγορά και πώληση απ' αυτές αυτούσιων αγροτικών προϊόντων, όμως η προμήθεια που λαμβάνουν αυτές με την εκδιδόμενη εκκαθάριση, κατά τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. επιβαρύνεται με Φ.Π.Α. και με τον ομόλογο συντελεστή του αγαθού, συνήθως 9% που ισχύει για τα πιο πολλά αγροτικά προϊόντα.

Αν ο Συνεταιρισμός αποστέλλει τα αγροτικά προϊόντα σε τρίτους, οι οποίοι τα πωλούν για λογαριασμό του, τότε οι πωλήσεις του εμπόρου υπάγονται στο Φ.Π.Α. Μαζί με την εκκαθάριση που θα συντάξει προς το Συνεταιρισμό θα αποστείλει και το Φ.Π.Α. επί των πωλήσεων γιατί υπόχρεος για την απόδοση του φόρου είναι ο Συνεταιρισμός.

Οι Δασικοί Συνεταιρισμοί για τις υπηρεσίες που παρέχουν στις Δασικά; υπηρεσίες (κόψιμο, μεταφορά ξυλείας κ.τ.λ.), είναι υποκείμενοι στο φόρο. Οι Προμηθευτικοί και

καταναλωτικοί Συνεταιρισμοί είναι υποκείμενοι στο φόρο και συνεπώς κατά την έκδοση διατακτικών διανομής προς τα μέλη τους θα πρέπει να υπολογίζουν Φ.Π.Α. στη συνολική αξία αυτών (αγαθών και δαπανών με το συντελεστή που ισχύει αντίστοιχα για κάθε συγκεκριμένο αγαθό.

Απαλλάσσεται από το φόρο η παράδοση αγροτικών προϊόντων, από Αγροτικούς Συνεταιρισμούς και ενώσεις αυτών προς άλλο πρόσωπο που υπόκειται στον φόρο, εφόσον το πρόσωπο αυτό τα προορίζει για εξαγωγή αυτούσια χωρίς καμία επεξεργασία. Με ειδικές διατάξεις ρυθμίζονται θέματα που αφορούν δράσεις Συνεταιρισμών (Νόμος Υπ' Αριθ. 4384: "Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης", 2016).

3.5 ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Δυο ή περισσότεροι Συνεταιρισμοί ή Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις είναι δυνατόν να πραγματοποιήσουν συγχώνευση, πρώτον με τη ίδρυση νέας συνεταιρικής οργάνωσης, όπου μπαίνουν οι συγχωνευόμενες, και δεύτερον με την αφομοίωση μιας ή παραπάνω συνεταιρικών οργάνωσεων.

Για τη διαδικασία της συγχώνευσης πρέπει να υπάρχουν τα εξής (Νόμος Υπ' Αριθ. 4384: "Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης", 2016):

- a) Απόφαση των Γενικών Συνελεύσεων για την αποδοχή του διαγράμματος εντολής συγχώνευσης.
- b) Γνωστοποίηση των γνωματεύσεων.
- c) Αξιολόγηση των περιουσιακών δεδομένων των συγχωνευόμενων Συνεταιρισμών.
- d) πραγματοποίηση κοινής Γενική Συνέλευση.
- e) Έγκριση του καταστατικού.
- f) Καταχώριση στο βιβλίο μητρώου Συνεταιρισμών του εγκεκριμένου καταστατικού.

Υπάρχουν ρυθμίσεις που αφορούν την εκλογή του Δ.Σ. της νέας Συνεταιριστικής Οργάνωσης, την αποχώρηση των μελών, τη φορολόγηση της υπεραξίας και στην περίπτωση των Αγροτικών Συνεταιρισμών.

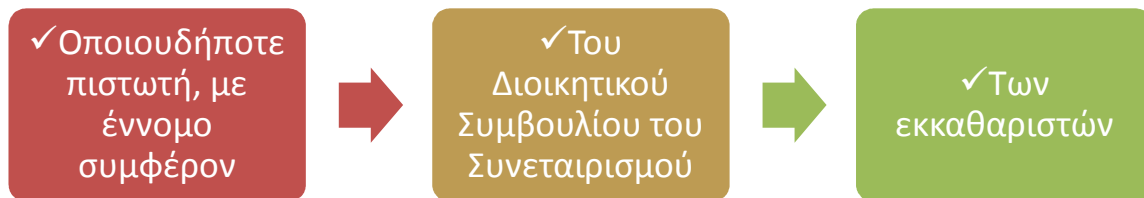
Αν και επιτρέπεται η μετατροπή εταιρειών κάθε μορφής σε Συνεταιρισμούς θα πρέπει όμως στην περίπτωση των προσωπικών εταιρειών να υπάρχουν ομόφωνες αποφάσεις, στη περίπτωση της Ε.Π.Ε. να ληφθεί γνωμάτευση από τη σύνοδος των μετόχων με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Ν.3190/1955. Κ για την μετατροπή Α.Ε. σε

Συνεταιρισμό με βάση τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί με τον Κ.Ν. 2190/1920 (Λιανός, 2016), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006).

3.6 ΠΤΩΧΕΥΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Ο Συνεταιρισμός εισέρχεται σε κατάσταση πτώχευσης αν σταματήσει τις καταβολές των χρεών του. Ενδεικτικά αναφέρονται τα προβλεπόμενα περί πτώχευσης για τις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις με βάση το Ν. 2810/2000 στο άρθρο 22 (Λιανός, 2016), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006):

Η πτώχευση γνωματοδοτείται από το Πρωτοδικείο της βάσης του Συνεταιρισμού μετά από προσφυγή (Σχήμα 2.3):

Σχήμα 3.2: Προσφυγή για γνωμοδότηση πτώχευσης Συνεταιρισμού.

Πηγή: (Λιανός, 2016), (Ρεβάνογλου & Γεωργόπουλος, 2006).

3.7 ΛΥΣΗ - ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Με βάση το Άρθρο 23 του Ν. 2810/2000, οι Α.Σ.Ο. λύνονται (Κοντογεώργος, Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία, 2018) και σε ό, τι αφορά την εκκαθάριση των Αστικών Συνεταιρισμών ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Ν. 1667/1986 άρθρ. 10 παρ. 2:

«Τη διάλυση του Συνεταιρισμού ακολουθεί η εκκαθάριση. Αν ο Συνεταιρισμός κηρυχθεί σε πτώχευση, ακολουθείται η διαδικασία του εμπορικού νόμου. Την εκκαθάριση διενεργεί το Εποπτικό Συμβούλιο, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει τον ορισμό ειδικών εκκαθαριστών. Ο Συνεταιρισμός λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη διάλυσή του, εφόσον διαρκεί η εκκαθάριση. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις, και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και

πληρώνονται τα χρέη του Συνεταιρισμού. Το υπόλοιπο διανέμεται στους συνεταιίρους ανάλογα με τις μερίδες τους, εκτός εάν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό».

4 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ»

4.1 ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Βάσει του Νόμου 4015/2011 ο «Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων» αποτελεί την αναβάθμιση της «Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Καλαβρύτων». Η ίδρυση της συγκεκριμένης Ένωσης πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 1963 από αγρότες / τσέλιγκες της περιοχής της Επαρχίας Καλαβρύτων (Η Ιστορία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Η δημιουργία εργοστασίου κατεργασίας γάλακτος για εσοδεία τυροκομικών δημιουργημάτων αποφασίστηκε το 1972. Το εν λόγω εργοστάσιο εγκαταστάθηκε στην ευρύτερη περιοχή. Δημιουργήθηκε η παραδοσιακή «ΦΕΤΑ Καλαβρύτων».

Εικόνα 4.1: Εργοστάσιο παραγωγής τυροκομικών προϊόντων.

Πηγή: (Η Ιστορία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Τον Μάρτιο του 2012 ξεκίνησε η προσαρμογή στις διατάξεις του Νόμου 4015/2011, η οποία περατώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2013. Στην χρονική απόσταση που μεσολάβησε η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών αφού πραγματοποιήθηκε Γενική Συνέλευση αποφάσισε να την μετατρέψει σε «πρωτοβάθμιο συνεταιρισμό», καθώς την ίδια στιγμή 34 πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί, ορίσαν την συγχώνευσή τους και τελικά την απορρόφησή τους από την

μετατρεπόμενη Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (Η Ιστορία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.2 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Στον Αγροτικό Γαλακτοκομικό Συνεταιρισμό Καλαβρύτων εφαρμόζεται το μοντέλο εξέτασης διεργασιών HACCP (ISO 22000) (Πιστοποιήσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Εικόνα 4.2: Πιστοποιητικό Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων (ΕΛΟΤ EN ISO 22000:2005).

Πηγή: (Πιστοποιήσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.3 ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Ο «Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων» παρέχει στους πελάτες του τυροκομικά δημιουργήματα ανώτερης ιδιοσυστασίας και άφταστης γευστικότητας (Προϊόντα/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.3.1 Φέτα Π.Ο.Π. Καλαβρύτων

Η παραδοσιακή Βαρελίσια Φέτα ΠΟΠ διατίθεται αποκλειστικά στην Ελληνική αγορά και έχει μεγάλη κατανάλωση λόγω της ποιότητάς της.

Η Φέτα του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων παράγεται από παστεριωμένο αιγοπρόβειο γάλα (το οποίο συλλέγεται από την ευρύτερη περιοχή των Καλαβρύτων) υψηλής και σταθερής ποιότητας.

Η ωρίμανσή της διαρκεί περίπου 3 μήνες και μένει σε ξύλινα βαρέλια με άλμη. Η γεύση της είναι πλούσια, πικάντικη, ελαφρώς αλμυρή και καταναλώνεται ως επιτραπέζιο τυρί ή φαγητά.

4.3.2 Γίδινο Τυρί

Το παραδοσιακό άσπρο τυρί από 100% παστεριωμένο γίδινο γάλα από την περιοχή των Καλαβρύτων. Η διάρκεια ωρίμανσής του είναι περίπου 3 μήνες και αντέχει σε μεταλλικά δοχεία από λευκοσίδηρο 15 kg σε άλμη μέσα.

4.3.3 Βούτυρο

Το βούτυρο του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων παράγεται από παστεριωμένο αιγοπρόβειο γάλα των Καλαβρύτων. Δίνεται / προσφέρεται σε γυάλινο βάζο 600 gr.

4.3.4 Μυζήθρα Ξηρή

Η ξηρή μυζήθρα του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων έχει πλούσια γευστικότητα. Επίσης, έχει υπόλευκο χρώμα, συμπαγή σύσταση και διαστάσεις σφαιρικού σχήματος. Στεγνώνει σε κλειστό ξηραντήριο για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 5-6 ημερών.

4.3.5 Γάλα

Πρόκειται για 100% ομογενοποιημένο, παστεριωμένο, γάλα το οποίο αντέχει στο ψυγείο για 7 ημέρες με άφθορες / ανέπαφες τις θρεπτικές του αξίες.

Διατίθεται σε Πλήρες και Ελαφρύ με 1,5% λιπαρά.

4.3.6 Γιαούρτι Πρόβειο

Πρόκειται για ένα παραδοσιακό δημιούργημα από παστεριωμένο πρόβειο γάλα των Καλαβρύτων με μαγιά γιαούρτης, χωρίς την χρήση συντηρητικών.

4.3.7 Ανθότυρος

Ο ανθότυρος Καλαβρύτων έχει φρέσκια γεύση με αρώματα βουτύρου και πρωτεϊνών γάλακτος. Είναι λευκό, με ελάχιστο αλάτι και δεν χρειάζεται ωρίμανση, καθώς καταναλώνεται φρέσκο, μαλακό ως επιτραπέζιο ή σε άλλες παρασκευές.

4.3.8 Αφίρι

Πρόκειται για ένα προϊόν υποκίτρινο, σε σχήμα κυλινδρικό με προσδιοριστικές ραβδώσεις που ολοκληρώνεται σε 5-6 ημέρες σε ειδικές μήτρες.

4.4 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Ο Συνεταιρισμός έχει στη διάθεσή του 19 οικόπεδα εντός σχεδίου και αγροτεμάχια συνολικής έκτασης $128.261 m^2$ καθώς και τα κτίρια έχουν έκταση $9.549 m^2$ (Εγκαταστάσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.4.1 Εργοστάσιο Παραγωγής Προϊόντων

Το εργοστάσιο τυροκομικών προϊόντων είναι αυτοματοποιημένο και δουλεύει ομόγωνα με τον σχεδιασμό των Εθνικών κανονισμών και της Ε.Ε., χώρο $16.042 m^2$ με κτίσματα εμβαδού $3.940 m^2$.

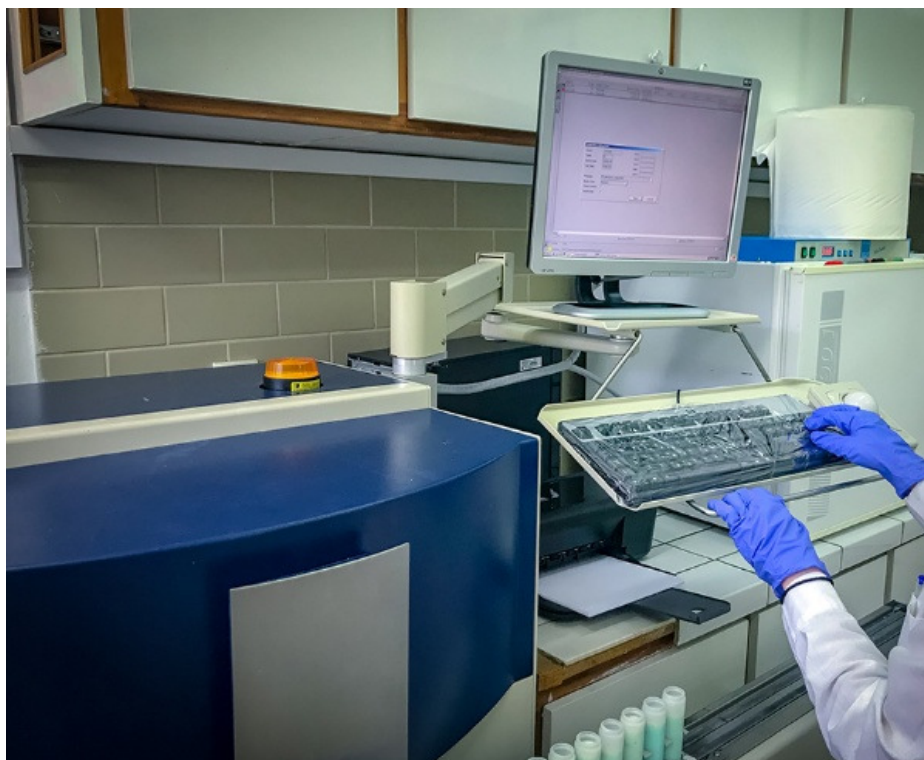

Εικόνα 4.3: Άποψη του Εργοστασίου Παραγωγής Προϊόντων του Συνεταιρισμού.

Πηγή: (Εγκαταστάσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.4.2 Χημικό & Μικροβιολογικό Εργαστήριο

Στον χώρο του εργοστασίου παρέχεται υπηρεσία ενός σύγχρονου χημικού και μικροβιολογικού εργαστηρίου εξέτασης α' ύλης γάλακτος, α' υλών ζωοτροφών και ολοκληρωμένων προϊόντων (Εγκαταστάσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Εικόνα 4.4: Χημικό & Μικροβιολογικό Εργαστήριο.

Πηγή: (Εγκαταστάσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.4.3 Μονάδα Βιολογικού Καθαρισμού

Το Συγκρότημα Βιολογικού Καθαρισμού βρίσκεται σε χώρο συνολικού εμβαδού 28.430 m².

Εικόνα 4.5: Μονάδα Βιολογικού Καθαρισμού.

Πηγή: (Εγκαταστάσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.4.4 Μονάδα Παραγωγής Πρωτεΐνης

Ο Συνεταιρισμός Καλαβρύτων συνέπραξε στην μονάδα αυτόνομης μονάδας παραγωγής πρωτεΐνης σε σκόνη.

Εικόνα 4.6: Μονάδα Παραγωγής Πρωτεΐνης.

Πηγή: (Εγκαταστάσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.4.5 Μονάδα Ωρίμανσης - Ψύξης

Η μονάδα ωρίμανσης – ψύξης βρίσκεται σε σταθμούς ψυκτικών θαλάμων, αποθήκευσης των ολοκληρωμένων προϊόντων σε χώρο εμβαδού 7.074 m^2 , και μάλιστα εμβαδού θαλάμων 3.240 m^2 .

Εικόνα 4.7: Μονάδα Ωρίμανσης - Ψύξης.

Πηγή: (Εγκαταστάσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.4.6 Συγκρότημα Αποθήκευσης & Παραγωγής Μιγμάτων Ζωοτροφών

Υπάρχουν επιπλέον 4 υποκαταστήματα αγοραπωλησίας ζωοτροφών, λιπασμάτων και πολλαπλασιαστικού υλικού, στα Καλάβρυτα, στην Κλειτορία, την Ψωφίδα και τη Δάφνη.

Εικόνα 4.8: Συγκρότημα Αποθήκευσης & Παραγωγής Μιγμάτων Ζωοτροφών.

Πηγή: (Εγκαταστάσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.4.7 Κεντρικά Γραφεία Συνεταιρισμού

Τα κεντρικά Γραφεία του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων στεγάζονται Κωνσταντίνου Φάσσου & Αγίας Λαύρα στα Καλάβρυτα. Επίσης, υπάρχει και μαγαζί λιανικής αγοράς στα Καλάβρυτα.

Εικόνα 4.9: Κεντρικά Γραφεία Συνεταιρισμού και κατάστημα Λιανικής Πώλησης στα Καλάβρυτα.

Πηγή: (Εγκαταστάσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.5 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η Ένωση Συνεταιρισμών Καλαβρύτων χαρακτηρίζεται από μεγάλη αντίληψη ευθύνης για το περιβάλλον και τον τόπο (Κοινωνική Ευθύνη/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

4.5.1 Εταιρική ευθύνη προς το περιβάλλον

Από την ίδρυσή του ο Συνεταιρισμός Καλαβρύτων θεωρείται ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένος σε ζητήματα που σχετίζονται με την προφύλαξη του περιβάλλοντος και όχι μόνο.

Ως εκ τούτου με σεβασμό απέναντι στους εργαζόμενους και τους κατοίκους της περιοχής και με πλήρη τήρηση της κείμενης νομοθεσίας πήρε θεσμικά μέτρα για τη της βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής των Καλαβρύτων αλλά επιπλέον και για την προφύλαξη του συνολικού οικοσυστήματος της ευρύτερης περιοχής.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Συνεταιρισμός δίνει σημαντικό χρηματικό ποσό έτσι ώστε οι διεργασίες του να συνάδουν με την Ευρωπαϊκή περιβαλλοντική πολιτική.

Συγκεκριμένα, έχει -από τους πρώτους στην Ελλάδα- απολύτως εξοπλισμένο συγκρότημα βιολογικού καθαρισμού, το οποίο ολοένα εκσυγχρονίζεται. Μάλιστα πρόκειται να δημιουργηθεί και συγκρότημα παραγωγής βιοαερίου ως καύσιμη ύλη. Τέλος, έχει κατασκευάσει Φωτοβολταϊκά στις ταράτσες των κτηρίων του αξιοποιώντας την ηλιακή ενέργεια.

Εικόνα 4.10: Φωτοβολταϊκά στις ταράτσες των εγκαταστάσεων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

Πηγή: (Εγκαταστάσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

5 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ»

5.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Η Θεμελιώδης οικονομική Ανάλυση (Fundamental Analysis) αποτελεί την διεργασία μεθοδολογίας αξιολόγησης μίας εταιρείας, στην περίπτωση μας του Αγροτικού Γαλακτοκομικού Συνεταιρισμού Καλαβρύτων, βασιζόμενη προπαντός στην ερμηνεία οικονομικών στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως (Σχήμα 5.1):

Σχήμα 5.1: Οικονομικά στοιχεία χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Σε αυτό το πρίσμα εισέρχεται και η αξιοπιστία της διοίκησης του Συνεταιρισμού. Διότι η «Θεμελιώδης Ανάλυση», επιδίδεται με τα οικονομικά, διοικητικά και ιστορικά συστατικά του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

5.2 ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

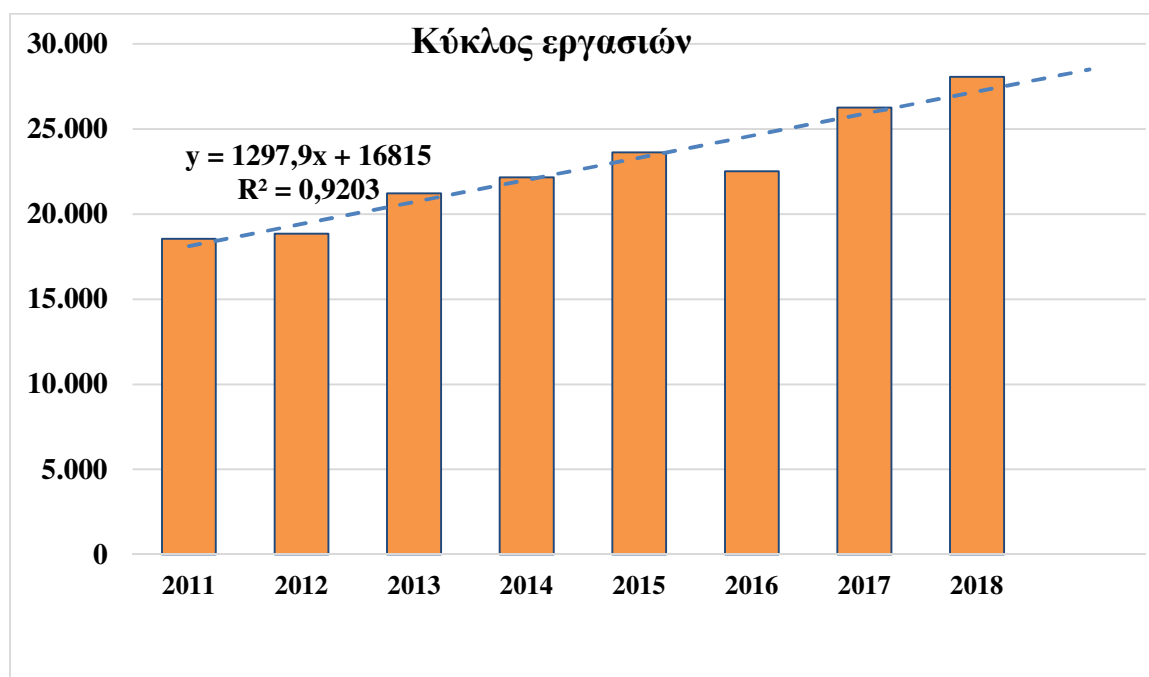
Ο κύκλος εργασιών ενός Συνεταιρισμού αφορά τα συνολικά έσοδα του Συνεταιρισμού. «Κύκλος εργασιών» αποτελεί στην ουσία τον «τζίρο» (έσοδα πωλήσεων) για ένα καθορισμένο χρονικό όριο, για παράδειγμα ένα έτος.

Στον παρακάτω πίνακα 5.1 καταγράφονται οι Κύκλοι εργασιών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 (Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Πίνακας 5.1: Κύκλος εργασιών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

Σε χιλιάδες €	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Κύκλος εργασιών	18.554	18.840	21.226	22.158	23.617	22.521	26.257	28.067

Πηγή: (Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Διάγραμμα 5.1: Κύκλος εργασιών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

Πηγή: (Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Από την απεικόνιση των Κύκλων εργασιών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 απορρέει η γραμμική γραμμή τάσης της εξίσωσης: $y = 1297,9x + 16815$ που δείχνει ότι η εξέλιξη των Κύκλων εργασιών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 παρουσιάζει μεγάλη αύξηση (με ανοδική κλίση της τάξης: 1297,9) σε χρονική απόσταση 8 ετών. Σημειώνεται ότι η τιμή R-τετράγωνο είναι $R^2 = 0,9203$ που εννοεί ότι η προσαρμογή της γραμμής στα δεδομένα είναι άριστη, άρα δεν θα αλλάξει στο μέλλον εύκολα.

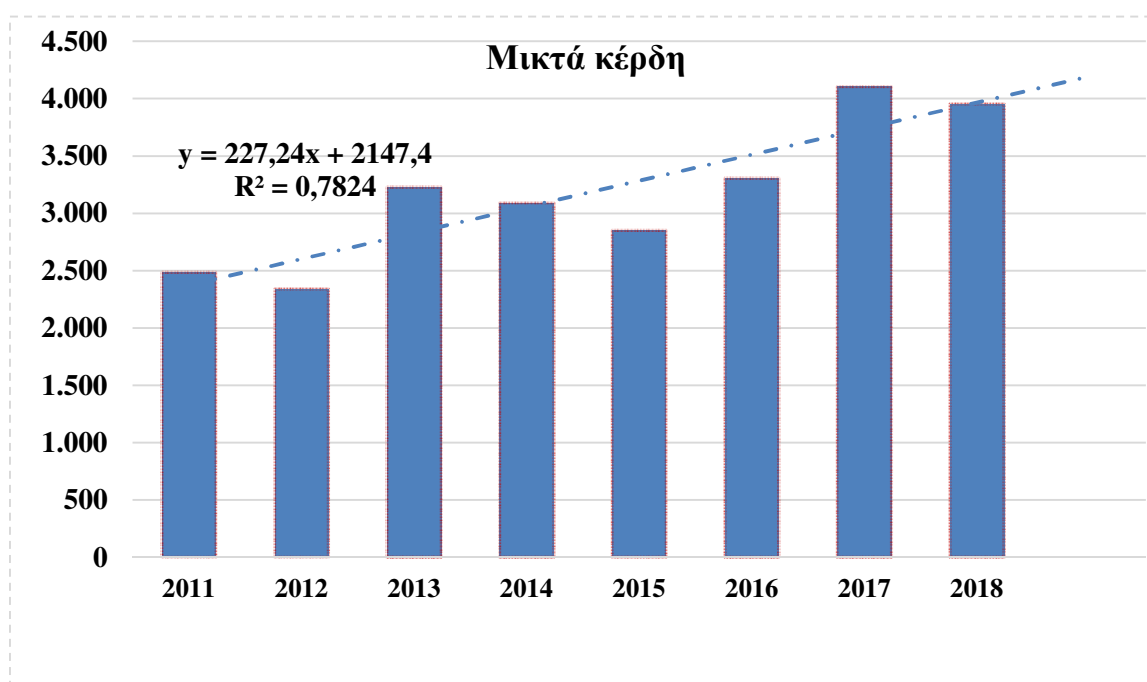
5.3 ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

«Μικτό κέρδος» αποτελεί τις πωλήσεις αφαιρώντας το κόστος των προϊόντων ή υπηρεσιών που πωλούνται. Στον παρακάτω πίνακα 5.2 καταγράφονται τα Μικτά κέρδη του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018.

Πίνακας 5.2: Μικτά κέρδη του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

Σε χιλιάδες €	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Μικτά κέρδη	2.486	2.340	3.228	3.091	2.851	3.307	4.103	3.954

Πηγή: (Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Διάγραμμα 5.2: Μικτά κέρδη του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

Πηγή: (Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Από την απεικόνιση των Μικτών κερδών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 απορρέει η γραμμική γραμμή τάσης της εξίσωσης: $y = 227,24x + 2147,4$ που δείχνει ότι η εξέλιξη των Μικτών κερδών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 παρουσιάζει μεγάλη αύξηση (με ανοδική κλίση της τάξης: 227,24) σε χρονική απόσταση 8 ετών. Σημειώνεται ότι η τιμή R-τετράγωνο είναι $R^2 = 0,7824$ που εννοεί πως η προσαρμογή της γραμμής στα δεδομένα είναι πολύ καλή, άρα δεν θα αλλάξει στο μέλλον εύκολα.

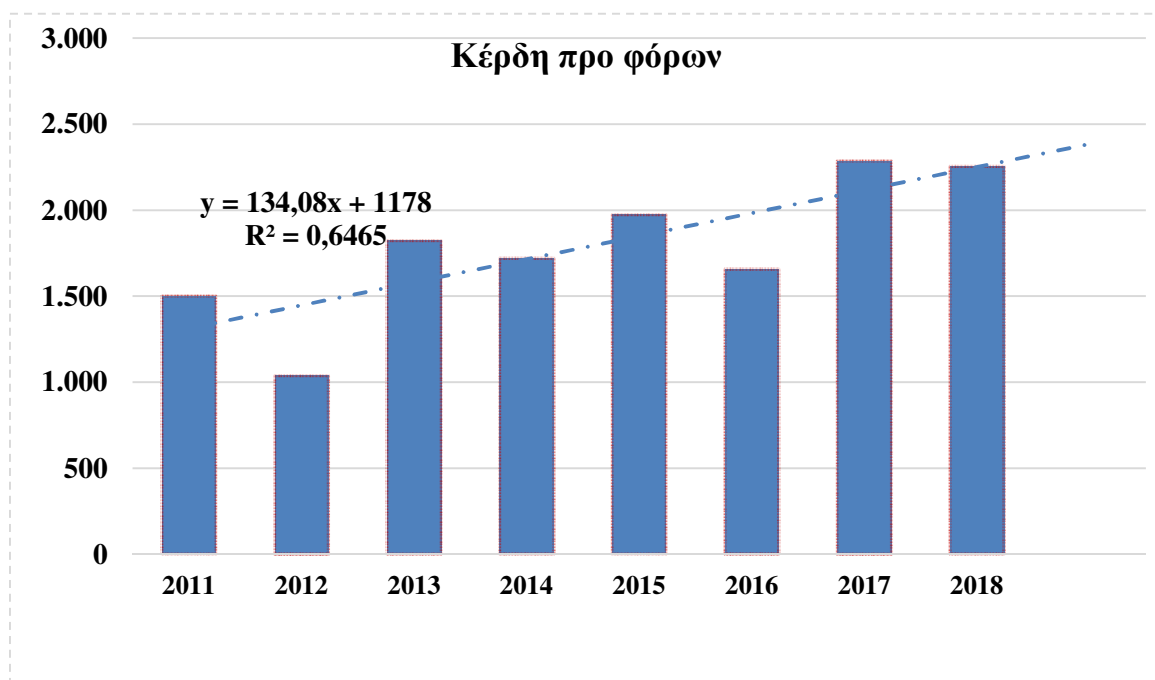
5.4 ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Τα «κέρδη προ τόκων και φόρων» (EBIT), αποτελούν είδος καταμέτρησης του κέρδους ενός οργανισμού και εμπεριέχει όλα τα έξοδα, εκτός από τα έξοδα τόκων και φόρων. Αποτελούν την αντίθεση ανάμεσα λειτουργικών εσόδων και λειτουργικών εξόδων. Κάθε φορά που ένας οικονομικός οργανισμός δε έχει μη λειτουργικά έσοδα, λοιπόν τα λειτουργικά έσοδα σε καθορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ως EBIT και των λειτουργικών κερδών. Στον παρακάτω πίνακα 5.3 καταγράφονται τα Κέρδη προ φόρων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018.

Πίνακας 5.3: Κέρδη προ φόρων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

Σε χιλιάδες €	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Κέρδη προ φόρων	1.501	1.037	1.823	1.721	1.974	1.656	2.285	2.254

Πηγή: (Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Διάγραμμα 5.3: Κέρδη προ φόρων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

Πηγή: (Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Από την απεικόνιση των κερδών προ φόρων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 απορρέει η γραμμική γραμμή τάσης της εξίσωσης: $y = 134,08x + 1178$ που δείχνει ότι η εξέλιξη των κερδών προ φόρων του Συνεταιρισμού

Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 παρουσιάζει αύξηση (με ανοδική κλίση της τάξης: 134,08) σε χρονική απόσταση 8 ετών. Σημειώνεται ότι η τιμή R-τετράγωνο είναι $R^2 = 0,6465$ που εννοεί ότι η προσαρμογή της γραμμής στα δεδομένα είναι καλή, άρα δεν θα αλλάξει στο μέλλον πολύ εύκολα.

5.5 ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Στον παρακάτω πίνακα 5.4 καταγράφονται τα Κέρδη μετά από φόρους του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018.

Πίνακας 5.4: Κέρδη μετά από φόρους του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

Σε χιλιάδες €	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Κέρδη μετά από φόρους	1.153	774	1.280	1.011	1.689	1.414	1.963	1.949

Πηγή: (Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Διάγραμμα 5.4: Κέρδη μετά από φόρους του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

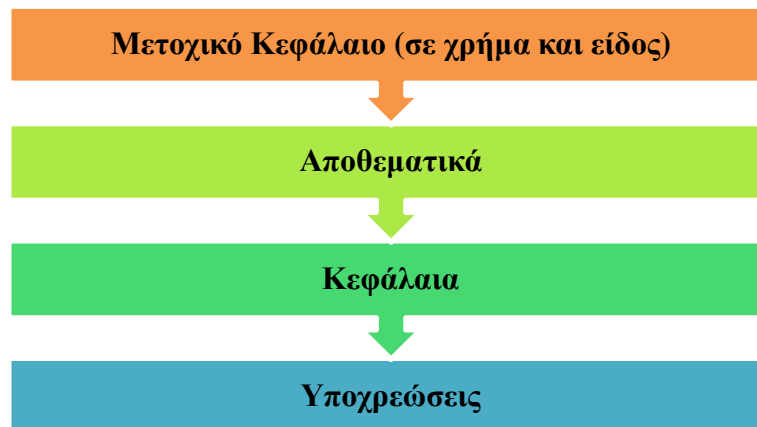
Πηγή: (Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Από την απεικόνιση των κερδών μετά από φόρους του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 απορρέει η γραμμική γραμμή τάσης της εξίσωσης: $y = 149,96x + 729,29$ που δείχνει ότι η εξέλιξη των κερδών μετά από φόρους του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 παρουσιάζει αύξηση (με ανοδική κλίση της τάξης: 149,96) σε χρονική απόσταση 8 ετών. Σημειώνεται ότι η τιμή R-

τετράγωνο είναι $R^2 = 0,7153$ που εννοεί ότι η προσαρμογή της γραμμής στα δεδομένα είναι καλή, άρα δεν θα αλλάξει στο μέλλον πολύ εύκολα.

5.6 ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

«Ίδια κεφάλαια» ή «Καθαρή Θέση» μιας επιχείρησης αποτελούν (Ίδια Κεφάλαια (Equity / Equity capitals), 2019) (Σχήμα 5.2):

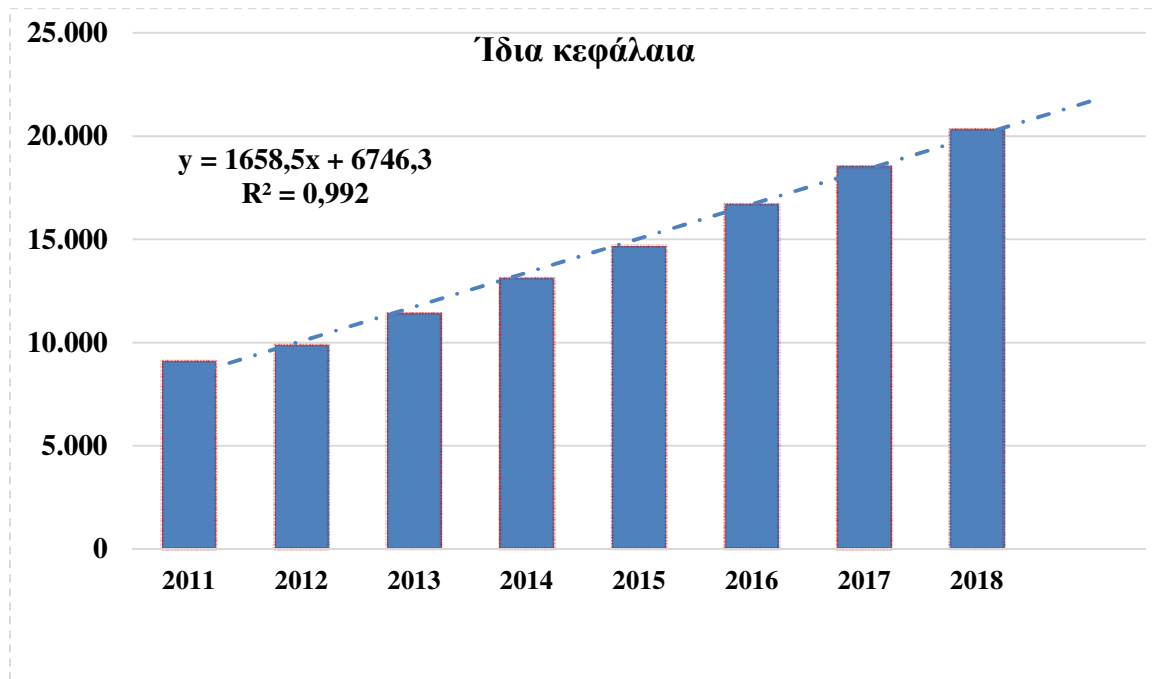
Σχήμα 5.2: Ίδια κεφάλαια» ή «Καθαρή Θέση» μιας επιχείρησης.

Στον παρακάτω πίνακα 5.4 καταγράφονται τα Κέρδη μετά από φόρους του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018.

Πίνακας 5.5: Ίδια κεφάλαια του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

Σε χιλιάδες €	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ίδια κεφάλαια	9.087	9.872	11.406	13.106	14.670	16.695	18.517	20.324

Πηγή: (Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Διάγραμμα 5.5: Ίδια κεφάλαια του του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων.

Πηγή: (Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων, 2019).

Από την απεικόνιση των Ίδιων κεφαλαίων του του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 απορρέει η γραμμική γραμμή τάσης της εξίσωσης: $y = 1658,5x + 6746,3$ που δείχνει ότι η εξέλιξη των Ίδιων κεφαλαίων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 παρουσιάζει κατακόρυφη αύξηση (με ανοδική κλίση της τάξης: 1658,5) σε χρονική απόσταση 8 ετών. Σημειώνεται ότι η τιμή R-τετράγωνο είναι $R^2 = 0,992$ που εννοεί ότι η προσαρμογή της γραμμής στα δεδομένα είναι άριστη, άρα δεν θα αλλάξει στο μέλλον.

6 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ως ανθρώπινη δράση ο συνεργατισμός εμφανίζεται ταυτόχρονα με την εμφάνιση της ομαδικής ζωής και με το πέρασμα του χρόνου παίρνει περισσότερο συγκεκριμένες μορφές που ξεφεύγουν την απλή ομαδική δράση.

Οι βάσεις του συνεργατισμού προς την κατεύθυνση του Συνεταιρισμού με βάση τις «*αρχές της ελεύθερης συμμετοχής και της μη κερδοσκοπίας*» πάνω σε δημοκρατική βάση ξεκίνησαν με την επίδραση απόψεων νομικών και οικονομολόγων.

Ως πρώτη μορφή συνεταιριστικής δράσης στον Ελλαδικό χώρο, καταγράφεται η περίπτωση της ίδρυσης της «Κοινής Συντροφιάς» που ιδρύθηκε στην κοινότητα των Αμπελακίων μιας ιδιόρρυθμης εταιρείας με αρκετά χαρακτηριστικά γνωρίσματα Συνεταιρισμού.

Ένας Συνεταιρισμός σκοπό του έχει την ικανοποίηση των κάθε είδους αναγκών των μελών και με βάση τα κοινά ενδιαφέροντά τους, μπορεί να είναι κοινωνικός, οικονομικός ή πολιτιστικός.

Ο Συνεταιρισμός αποκτά νομική προσωπικότητα και διαθέτει αυτοτέλεια, συνεπώς εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα (άρθρα 61 – 78). Σε σχέση με τα σωματεία διαφέρει λόγω της ύπαρξης οικονομικού σκοπού, ενώ σε σχέση με τις προσωπικές εταιρείες διαφέρει λόγω:

- Άμεσης σύνδεσης της ύπαρξης της εταιρείας με τα πρόσωπα την αποτελούν
- Της έλλειψης συμβατικής δέσμευσης μεταξύ των μελών και του κλειστού αριθμού των μελών που είναι στοιχείο των προσωπικών εταιρειών.

Σε σχέση με τις κεφαλαιουχικές εταιρείες διαφέρει λόγω:

- Της έλλειψης σταθερότητας του κεφαλαίου.
- Η εξουσία σε θέματα διοίκησης διαχείρισης και λήψης αποφάσεων που σε ό, τι αφορά το Συνεταιρισμό ανήκει στα πρόσωπα ενώ στις κεφαλαιουχικές εταιρείες γίνεται με βάση το κεφάλαιο που εισφέρθηκε.
- Το δικαίωμα ψήφου συνδέεται στενά με το πρόσωπο και η ιδιότητα του συνεταίρου-μέλους δεν μεταβιβάζεται ελεύθερα ούτε κληρονομείται.
- Υπάρχει επίσης προσωπική ευθύνη του συνεταίρου για χρέη του Συνεταιρισμού και

- Η διανομή των αποτελεσμάτων γίνεται με βάση τη συμμετοχή στις εργασίες και όχι τη συμμετοχή στο κεφάλαιο.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Ο Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο του 1963 από αγρότες και τσοπάνηδες της ευρύτερης περιοχής της Επαρχίας Καλαβρύτων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Η Θεμελιώδης οικονομική Ανάλυση (Fundamental Analysis) αποτελεί την διεργασία μεθοδολογίας αξιολόγησης μίας εταιρείας, στην περίπτωση μας του Αγροτικού Γαλακτοκομικού Συνεταιρισμού Καλαβρύτων, βασισμένη προπαντός στην ερμηνεία οικονομικών στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως: «ο κύκλος εργασιών, τα μικτά κέρδη, τα κέρδη προ φόρων, τα κέρδη μετά από φόρους και τέλος τα ίδια κεφάλαια».

1. Κύκλος εργασιών

Από την καταγραφή των Κύκλων εργασιών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 απορρέει η γραμμική γραμμή τάσης της εξίσωσης: $y = 1297,9x + 16815$ που δείχνει ότι η εξέλιξη των Κύκλων εργασιών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 παρουσιάζει μεγάλη αύξηση (με ανοδική κλίση της τάξης: 1297,9) σε χρονική απόσταση 8 ετών. Σημειώνεται ότι η εκτίμηση $R^2 = 0,9203$ που εννοεί ότι η προσαρμογή της γραμμής στα δεδομένα είναι άριστη, άρα δεν θα αλλάξει στο μέλλον εύκολα.

2. Μικτά κέρδη

Από την καταγραφή των Μικτών κερδών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 απορρέει η γραμμική γραμμή τάσης της εξίσωσης: $y = 227,24x + 2147,4$ που δείχνει ότι η εξέλιξη των Μικτών κερδών του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 παρουσιάζει μεγάλη αύξηση (με θετική κλίση της τάξης: 227,24) σε διάστημα 8 ετών. Σημειώνεται ότι η τιμή R-τετράγωνο είναι $R^2 = 0,7824$ που σημαίνει ότι η προσαρμογή της γραμμής στα δεδομένα είναι πολύ καλή, άρα δεν θα αλλάξει στο μέλλον εύκολα.

3. Κέρδη προ φόρων

Από την καταγραφή των κερδών προ φόρων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 απορρέει η γραμμική γραμμή τάσης της εξίσωσης: $y = 134,08x + 1178$ που δείχνει ότι η εξέλιξη των κερδών προ φόρων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 παρουσιάζει αύξηση (με ανοδική κλίση της τάξης: 134,08) σε χρονική απόσταση 8 ετών. Σημειώνεται ότι η $R^2 = 0,6465$ που σημαίνει ότι η προσαρμογή της γραμμής στα δεδομένα είναι καλή, άρα δεν θα αλλάξει στο μέλλον πολύ εύκολα.

4. Κέρδη μετά από φόρους

Από την καταγραφή των κερδών μετά από φόρους του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 απορρέει η γραμμική γραμμή τάσης της εξίσωσης: $y = 149,96x + 729,29$ που δείχνει ότι η εξέλιξη των κερδών μετά από φόρους του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 παρουσιάζει αύξηση (με ανοδική κλίση της τάξης: 149,96) σε χρονική απόσταση 8 ετών. Σημειώνεται ότι $R^2 = 0,7153$ που εννοεί ότι η προσαρμογή της γραμμής στα δεδομένα είναι καλή, άρα δεν θα αλλάξει στο μέλλον πολύ εύκολα.

5. Ίδια κεφάλαια

Από την καταγραφή των Ίδιων κεφαλαίων του του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 απορρέει η γραμμική γραμμή τάσης της εξίσωσης: $y = 1658,5x + 6746,3$ που δείχνει ότι η εξέλιξη των Ίδιων κεφαλαίων του Συνεταιρισμού Καλαβρύτων για την χρονική περίοδο 2011 έως 2018 παρουσιάζει κατακόρυφη αύξηση (με ανοδική κλίση της τάξης: 1658,5) σε χρονική απόσταση 8 ετών. Σημειώνεται ότι $R^2 = 0,992$ που εννοεί ότι η προσαρμογή της γραμμής στα δεδομένα είναι άριστη, άρα δεν θα αλλάξει στο μέλλον.

Από τα παραπάνω αποδεικνύεται ότι Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων είναι οικονομικά εύρωστη και δεν διαφαίνεται ότι θα έχει προβλήματα στο μέλλον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Νόμος Υπ' Αριθ. 4384: "Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης".* (2016, 4 26). Ανάκτηση από Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:
http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/synergatismos/nomos4384_2016.pdf
- Αιτιολογική Έκθεση "Αγροτικοί Συνεταιρισμοί".* (2015). Ανάκτηση από Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης: http://www.opengov.gr/ypaat/wp-content/uploads/downloads/2015/10/Aitiologiki_Ekthesi.pdf
- Εγκαταστάσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων.* (2019, 10). *Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων.* Ανάκτηση από https://www.kalavritacoop.gr/?section=1940&language=el_GR
- Η Ιστορία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων.* (2019, 10). *Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων.* Ανάκτηση από https://www.kalavritacoop.gr/?section=1944&language=el_GR
- Ιδία Κεφάλαια (Equity / Equity capitals).* (2019, 10). Ανάκτηση από euretirio (Ευρετήριο Οικονομικών Όρων): <https://www.euretirio.com/idia-kefalaia/>
- Κοινωνική Ευθύνη/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων.* (2019, 10). *Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων.* Ανάκτηση από https://www.kalavritacoop.gr/?section=1942&language=el_GR
- Κοντογεώργος, Α. (2018). *Συνεταιριστική Οικονομία-Η Συνεταιριστική Νομοθεσία*. Πάτρα: Σχολή Πανεπιστήμιο Πάτρας-Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων-Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων & Τροφίμων.
- Κοντογεώργος, Α., & Σεργάκη, Π. (2015). *Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών*. (Α. Μπίσμπα, Επιμ.) Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Λιανός, Θ. (2016). *Αγροτική Οικονομική. Θεωρία και Πολιτική*. Αθήνα: ΜΠΕΝΟΥ ΣΩΤ.ΕΥΓΕΝΙΑ.
- Λιάπης, Κ. (2008). *Λογιστική εταιριών- θεωρητικά και πρακτικά θέματα*. Αθήνα: Μπένου.
- Μοντεσάντου, Λ. (2019, 10 10). *Άρθρα Επιλογή νομικής μορφής επιχείρησης*. Ανάκτηση από Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven.gr: <https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/29581>
- Νεγκάκης, Χ. (2012). *Λογιστική Εταιρειών-Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: ΣΟΦΙΑ.
- Οικονομικά Στοιχεία/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων.* (2019, 10). *Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων.* Ανάκτηση από https://www.kalavritacoop.gr/?section=1946&language=el_GR

- Παπαγεωργίου, Κ., & Rodgers, D. (2015). *Ερμηνευτικές Οδηγίες για τις Συνεταιριστικές Αρχές*. Αθήνα: Διεθνής Συνεταιριστική Ένωση.
- Πιστοποιήσεις/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων. (2019, 10). *Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων*. Ανάκτηση από https://www.kalavritacoop.gr/?section=1947&language=el_GR
- Προϊόντα/Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων. (2019, 10). *Αγροτικός Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Καλαβρύτων*. Ανάκτηση από https://www.kalavritacoop.gr/?section=629&language=el_GR
- Ρεβάνογλου, Α., & Γεωργόπουλος, Ι. (2006). *Λογιστική εταιρειών-Ίδρυση, λειτουργία, συγχωνεύσεις, λύση, εκκαθάριση*. Αθήνα: Interbooks.
- Σαρσέντης, Β., & Παπαναστασάτος, Α. (2008). *Λογιστική Εταιρειών*. Αθήνα: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ ΑΕ.
- Σγουρινάκης, Ν. (2015, 2 5). *Νομική μορφή οντοτήτων και λογιστικά βιβλία*. Ανάκτηση από <http://epixeirisi.gr>:
<http://epixeirisi.gr/%CE%A3%CE%97%CE%9C%CE%95%CE%99%CE%A9%CE%9C%CE%91-%CE%A4%CE%97%CE%A3-%CE%A3%CE%A5%CE%9D%CE%A4%CE%91%CE%9E%CE%97%CE%A3/19983/%CE%9D%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BC%CE%BF%CF%81%CF%86%CE%AE-%CE%BF%CE%BD%CF%84%CE%BF%CF%84%CE%AE%CF%84%>

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Πανεπιστήμιο Πατρών. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον..

Γιαννούλη Βασιλική, Παπαθεοδώρου Αικατερίνη, [2020]